Komentar

GLASILO OBČINE KOMEN • Letnik 4, Številka 1 • JANUAR 2009

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen

COMINUM – NEPOZABNO PRAZNOVANJE JUBILEJA

Pevski zbor Cominum že deseto leto deluje kot eden izmed glavnih nosilcev kulturnega delovanja v Komenski občini. Svoj prvi okrogli jubilej je proslavil s pestrim dogajanjem, ki je svoj vrhunec doživelo na svečanem koncertu v nedeljo, 7. decembra, v komenski osnovni šoli.

Pred desetimi leti je prevzela vodenje skupine mladih pevcev komenska glasbenica, takrat še študentka, danes pa profesorica klavirja na sežanski glasbeni šoli, Ingrid Tavčar. Tako kot njena profesionalna pot, ki jo je pripeljala do strokovnega naziva, podkrepljenega z dodatnim zborovodskim izobraževanjem, se je razvijal tudi sam zbor. Z leti se je manjša začetna skupina širila, pridružili so se ji novi pevci, nekateri tudi izven meja Občine Komen. V slabem desetletju je Cominum z intenzivnimi vajami, številčnejšo zasedbo, dodelano organizacijo in višjimi cilji stopil na pot perspektivnega pevskega zbora.

Danes šteje društvo približno 40 aktivnih članov. Zbirajo se enkrat do dvakrat na teden v prostorih Kulturnega doma v Komnu, kjer potekajo pevske vaje. K temu je potrebno prišteti še redne nastope, gostovanja in samostojne koncerte, najpogostejše prav v prazničnem decembru.

Letošnja sezona je bila za člane še posebej delovna, saj so v sklopu praznovanja desetletnice izvedli več koncertov, posneli promocijsko zgoščenko in seveda organizirali nepozabno jubilejno prireditev, ki je v celoti navdušila tako obiskovalce kot tudi pevce same. Na praznovanju so se predstavili z razgibanim programom, sestavljenim iz slovenskih in tujih glasbenih biserov, med katere so vpletli renesančno polifonijo, slovensko ljudsko glasbo in priredbe popularnih skladb. Te velja posebej omeniti, saj se pod večino teh priredb podpiše prav njihova zborovodkinja in jih pevci zelo radi izvajajo

Koncerta so se udeležili predstavniki številnih okoliških kulturnih društev, ki so Cominumu izrekli čestitke ob jubileju in pevcem zaželeli še veliko uspeha pri nadaljnjem delu. Zboru je obilo pozitivnih misli namenil komenski župan Uroš Slamič. V pestrem programu prireditve so se pevci zahvalili posebej zaslužnim članom in jih razveselili s šaljivimi darilci. Največja zahvala pa je šla zborovodkinji Ingrid Tavčar, ki je med drugim od svojih pevcev prejela velik šopek vrtnic kot skupek iskrenih zahval *»za trud, potrpljenje in razumevanje v preteklih desetih letih«*.

Kljub številnim prejetim zahvalam ob jubileju člani zbora ne pozabljajo na ljudi, ki so jim z nesebično pomočjo stali ob strani pri izvedbi koncerta in ostalih aktivnosti. Tako želijo v prvi vrsti javno zahvalo izreči obiskovalcem za množičen odziv, društvom za izrečene čestitke in pozitivne želje, posebej pa gospodu županu Urošu Slamiču za vzpodbudne besede in izkazano naklonjenost njihovi dejavnosti. Obenem se toplo zahvaljujejo tudi vsem finančnim in materialnim podpornikom prireditve.

Več kot štiristo obiskovalcev si je po koncertu imelo možnost ogledati priložnostno razstavo, se posladkati s torto in poklepetati s Cominumci. Ti so se po uspešni predstavi odpravili na krajši dopust, v novem letu pa že stremijo za novimi izzivi na pevskem področju.

HELENA URŠIČ

UREDNIŠKI UVODNIK

V NOVO LETO Z NOVIMI SKRBMI

In smo k sreči dočakali leto 2009. Naša voščila so bila polna dobrih želja in potrebnega življenjskega optimizma in prav je tako.

V utečen vsakdan so v naši občini stopili le delavci družbenih dejavnosti in naši otroci, delavci naših, še do včeraj »paradnih konjev« pa so imeli podaljšan novoletni čas, toda kaj, ko je ta za nekatere pomenil le koriščenje preostalega dopusta ali celo koriščenje že letošnjega. 12. januarja 2009 so se vrnili delavci v ALU Komen in v Livarno Komen polni negotovosti in s priokusom najbolj črnih napovedi, ki nam vsak dan silijo v uho iz radijskih in televizijskih hiš.

Vem, da smo del sveta, ki ga pretresa kriza, ne moremo pa doumeti, da je bilo vse še do lanske pomladi tako svetlo, obetavno in z visokimi cilji za prihodnost tlakovano. Postavlja se nam zatorej vprašanje: Ali so nam krizo prikrivali zato, da so iztisnili še zadnje kapljice družbenega kapitala v zasebno korist ali pa so krizo izzvali zato, da bi nas s preplahom v kosteh in brez dela vzgojili v poslušne sužnje modernega kapitalizma? Karkoli so že hoteli, sporočamo tem mogotcem: Ljudje smo, ki imamo pravico živeti in če bo čas tak, da si bomo morali rezati tanjši kos kruha, vedite, da bo v nas vse močnejša želja po spremembi sveta, v svet večje pravičnosti in bolj porazdeljene družbene moči. In nazadnje, več nas je od vas, ki že ne veste več, kam bi z denarjem!

V novo leto smo vstopili brez odgovornega urednika. Je to želja po novem? Mogoče pa je čas, da dobijo priložnost mladi. To želimo tudi novemu odgovornemu uredniku, gospodu Dušanu Rebolju, ki je doslej s Komentarjem prihajal v vaše domove, pa hvala za vse!

Pogosto si ob takih prilikah, ko nekomu jemljemo obveznosti in jih drugemu dajemo, rečemo: Kar je bilo lepega, naj vas spremlja skozi življenje in kar je bilo slabega, pozabite. Obema, dosedanjemu uredniku g. Dušanu Rebolju in novemu odgovornemu uredniku želimo veliko uspehov v bodoče!

K temu uspehu ste vselej prispevali vi, dragi pisci, ki ste nam sporočali o dejavnostih v društvih, v šoli, v vrtcu, v vaških skupnostih in v naši knjižnici, ki je postala kulturno središče. Hvala vam! K sodelovanju pa prijazno vabimo vse tiste, ki ste doslej zamolčali svoje uspehe pa tudi skrbi. Oglasite se, pišite nam, saj je naša občina nekaj več kot samo nekaj društev in javnih zavodov, se vam ne zdi?

Veseli bomo tudi drobnih novic, ki rojevajo velika dejanja!

Lepe počitnice vsem, ki vam jih šolski koledar podarja!

Za uredniški odbor
Ana Godnik

Komentar

Glasilo občine Komen
Letnik 4, januar – februar 2009

Izdajateljica: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: komentar@komen.si
Število izvodov: 1400
Glasilo brezplačno prejemajo gospodinjstva v občini Komen.

Uredniški odbor: Dušan L. Rebolj (odgovorni urednik v odstopu), Andreja Štok (pomočnica odg. urednika), Tanja Godnič, Ana Godnik in Petra Mezinec.

Ureditev in priprava za tisk: DTP Studio Sežana

Tisk: Print Luin, Dušan Luin s.p., Sveto 58, 6223 Komen

Informacije v zvezi z izdajo glasila občine Komen dobite na tel. št. (05) 7310 452.

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), za naslednji Komentar, ki je tudi vaše glasilo, pošljete v elektronski obliki na naslov: komentar@komen.si najpozneje do 25. marca. K vsakemu članku priložite največ dve fotografiji.
Vabimo tudi vse ljubiteljske fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici Komentarja. Uredniški odbor bo za objavo na naslovnici izbral eno ali več fotografij, naveden bo tudi avtor fotografije.
Prosimo vas, da so poslani digitalni posnetki v čimboljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavljali.

Fotografija na naslovnici:
Komen na silvestrsko noč, avtor fotografije: Mojca Senegačnik

OPRAVIČILO

Pri pripravi zadnje decembrske številke glasila občine Komen Komentar je bil škrat, ki nam pomaga urediti glasilo še posebno nagajiv. Zapisalo se nam je:

- na strani 11: Učenci 6. razreda Posebne šole Štanjel, Osnovna šola Antona Šibelja Stjenka Komen in učiteljica Martina Fabjan.

V občini Komen seveda nimamo »posebne« šole, temveč podružnico Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen v Štanjelu.

- na strani 22: Vrtec Komen- enota Štanjel
  Vrtca v Komnu in Štanjelu sta enoti VVZ Vrtca Sežana, ki deluje v občinah Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana.

Opravičujemo se tako zaposlenim v obeh javnih zavodih, ki skrbijo za vzgojo in izobrazbo naših otrok in ki so nas opozorili na objavljene napake, kot tudi vsem ostalim, ki so jih objavljene napake osebno prizadele.

Uredništvo

SKLEPI 21. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOMEN (26.11.2008)

- V predlagani obliki in vsebini se sprejme »Odlok o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Komen« v prvem branju.

- Sprejme se Odlok o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju občine Komen.

- Sprejme se predlog Odloka o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč«, v predlaganem besedilu, v prvi obravnavi.

- 1. Vrednost točke za obračun občinskih taks v letu 2009 znaša 0,05733 EUR.
  2. Ta sklep prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2009 dalje.

- 1. Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Komen za leto 2009 znaša 0,00397 EUR.
  2. Ta sklep prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2009 dalje.

- Občinski svet Občine Komen sprejme posamični program razpolaganja s stvarnim premoženjem občine, št. 478-38/2007- z dne 04.11.2008, za prodajo nepremičnin s:
  - parc. št. 52/5 cesta, v izmeri 16 m2, ZKV 334, k.o. Ivanji Grad,
  - parc. št. 1216/140 cesta, v izmeri 490 m2, ZKV 23, k.o. Ivanji Grad,
  - parc. št 1216/145 cesta, v izmeri 501 m2, ZKV 23, k.o. Ivanji Grad,
  - parc. št. 314/9 cesta, v izmeri 54 m2, ZKV 334, k.o. Ivanji Grad,
  - parc. št. 105/2 cesta, v izmeri 27 m2, ZKV 334, k.o. Ivanji Grad,
  - po metodi neposredne pogodbe za ocenjeno vrednost oziroma vrednost 4.037,45 brez DDV.

Na ocenjeno vrednost nepremičnin se obračuna DDV po stopnji 20%

- Občinski svet Občine Komen sprejme posamični program razpolaganja s stvarnim premoženjem občine, št. 46502-8/2005-5 z dne 5.11.2008, za prodajo nepremičnin, s parc. št. 61 in 62/2, v izmeri 265,7 m^2, k.o. Štjak, po metodi javne ponudbe za ocenjeno vrednost oziroma vrednost doseženo z zainteresirano osebo s pogajanji o ceni.

V skladu s 3. členom Zakona o davku na promet nepremičnin (ZDPN-2) (Ur.l. RS, št. 117/2006) je prenos lastninske pravice na nepremičnini obdavčen z 2% davkom na promet nepremičnin.

- Občinski svet Občine Komen sprejme posamični program razpolaganja s stvarnim premoženjem občine, št. 46000-1/2005- z dne 10.11.2008, za prodajo nepremičnine, parc. št. 658/2, ki je v načrtu etažne lastnine označen s št. 4, 5 in 6 v skupni izmeri 118,25 m^2, k.o. Štanjel, po metodi neposredne pogodbe za ocenjeno vrednost oziroma vrednost doseženo z zainteresirano osebo s pogajanji o ceni.

V skladu s 3. členom Zakona o davku na promet nepremičnin (ZDPN-2) (Ur.l. RS, št. 117/2006) je prenos lastninske pravice na nepremičnini obdavčen z 2% davkom na promet nepremičnin.

- Občinski svet Občine Komen sprejme posamični program razpolaganja s stvarnim premoženjem občine, št. 478-15/2008- z dne 11.11.2008, za prodajo nepremičnine, parc. št. 158/2.S, v izmeri 126 m^2, k.o. Škrbina, po metodi neposredne pogodbe za ocenjeno vrednost oziroma vrednost doseženo z zainteresirano osebo s pogajanji o ceni.

V skladu z 8. točko prvega odstavka 27. člena ZDDV je promet nezazidanih stavbnih zemljišč obdavčen po 20-odstotni stopnji DDV.

◇◇◇

INFORMACIJA O VRAČILU VLAGANJ V JAVNO TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

Na podlagi določb Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (ZVVJTO- UPB4, Ur.l. RS 54/07) so bile v mesecu oktobru 2008 podpisane poravnave o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (JTO). Občina Komen je v letu 2004 vložila devet zahtevkov, od tega so bili trije zahtevki združeni, kar pomeni, da je bilo **podpisanih 7 poravnav** in sicer za:

- KS Brestovica in Gorjansko v letu 1974,
- KS Štanjel v letih 1980-1981,
- KS Štanjel v letih 1983-1987,
- KS Gorjansko, Brestovica in Pliskovica v letu 1987,
- KS Komen v letih 1983-1987,
- KS Komen, Gorjansko, Brestovica v letu 1993,
- KS Štanjel v letih 1992-1993.

Na osnovi podpisanih poravnav bo vračilo prekomernega vlaganja dobilo okrog **1000 občanov** občine Komen in 60 občanov občine Sežana (za bivšo KS Pliskovica je namreč zahtevek vložila občina Komen zaradi krovne pogodbe iz leta 1987). Zneski vračila prekomernega vlaganja za posamezne faze znašajo od 105 EUR do 682 EUR, pri čemer je potrebno poudariti, da pomeni ta znesek **prekomerno vlaganje**; odbit je torej prispevek SIS in priključnina.

V teh dneh potekajo številne aktivnosti, povezane s pričetkom izplačil posameznim upravičencem. **13. decembra 2008** so bili na oglasnih deskah v vaških skupnostih ter na spletni strani občine Komen objavljeni končni seznami dejanskih upravičencev. **Končni seznam dejanskih upravičencev** vključuje imena in priimke vseh tistih upravičencev, ki so s takratnimi krajevnimi skupnostmi sklenili pogodbo ter so dejansko prispevali k izgradnji JTO. Komisija za reševanje povračila vlaganj je določila rok 15 dni, v katerem so lahko dejanski upravičenci vložili zahtevek za povračilo prekomernega vlaganja ali preverili podatke, ki so jih občinski upravi podali že leta 2004. Pravni nasledniki dejanskega upravičenca pa so lahko občinski upravi podali zahtevek na podlagi pravnomočnega sklepa o dedovanju, oziroma sklenili dogovor z ostalimi pravnimi nasledniki dejanskega upravičenca. Občinska uprava je vse pravne naslednike, ki zaradi različnih razlogov niso mogli skleniti dogovora o tem, kdo je prejemnik vračila prekomernega vlaganja v JTO, napotila na pristojno sodišče v Sežani, ki bo o tem odločilo z dodatnim sklepom o dedovanju. Občinska uprava je za ta namen izdala 15 potrdil o upravičenosti do vračila.

Občina bo za nakazilo vračila prekomernega vlaganja v JTO uporabila podatke, ki so jih vlagatelji podali v zahtevkih leta 2004, oziroma podatke, ki so jih občinski upravi sporočili na podlagi decembrske objave seznamov.

Občinska uprava je prejela tudi nekaj ugovorov na objavljene sezname. Komisija za reševanje povračila vlaganj bo preučila vse ugovore, podatke o dejanskem času pridobitve telefonskega priključka (najpogostejši razlog za ugovor) bo občinska uprava poskušala pridobiti s strani Telekoma ali s strani oseb, ki so bile v navedenem času pristojne za izgradnjo JTO v posamezni krajevni skupnosti. Ponovno pa moramo poudariti, da so do vračila vlaganj v JTO upravičene le tiste fizične osebe, ki so za namen pridobitve telefonskega priključka sklenile pogodbo s krajevno skupnostjo Komen, Štanjel, Brestovica in Gorjansko z namenom pridobitve telefonskega priključka. Tisti, ki so telefonski priključek pridobili neposredno na podlagi pogodbe s PTT, do povračila prekomernega vlaganja v JTO v tem postopku **niso upravičeni**.

Ob tem pa **še informacija glede »dejanskega vračila« prekomernega vlaganja**: občinska uprava bo vsem dejanskim upravičencem izdala odločbe o vračilu prekomernega vlaganja v JTO, na katero bo vsak upravičenec v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku imel možnost pritožbe. Rok dejanskega nakazila prekomernega vlaganja je 30 dni po dokončnosti odločbe. Zaradi velikega števila upravičencev bo občinska uprava odločbe upravičencem izdajala postopoma in sicer za vsako fazo posebej. Do sedaj so bile izdane odločbe za vračilo prekomernega vlaganja v JTO upravičencem, ki so v JTO vlagali v fazi KS Brestovica, Gorjansko 1974 ter KS Štanjel 1992-1993.

Andreja Štok, občinska uprava

DOBRO JE VEDETI...

Občinska uprava občine Komen
Telefon: 05/7310 450
Fax: 05/7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure:
Ponedeljek, torek, petek od 8.00 do 13.00 ure
Sreda od 8.00 do 17.30 ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana
Telefon:05/7310 141
e-pošta:soou@sezana.si
Uradne ure: Ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00 ure
Sreda od 7.30 do 11.00 ure in od 12.00 do 16.00 ure

Krajevni urad Komen
Telefon: 05/7668 510
Uradne ure: Torek od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00 ure
Sreda od 13.00 do 18.00 ure
Petek od 8.00 do 13.00 ure

Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, tel. 05/ 7312 700.

Knjižnica Komen
Komen 118, Komen
Telefon: 05/ 7668 580
e-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: Torek in petek: od 11.00 do 18.00 ure
Sreda od 8.00 do 14.00 ure

Zdravstvena postaja Komen
Splošna ambulanta Komen, tel. 05/7668 506
Posvetovalnica za otroke, vsako drugo sredo v mesecu, dr. Franc Tozon

Lekarna Komen
Telefon: 05/7311 785
Delovni čas: Ponedeljek od 8.30 do 15.30 ure
Torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure
Sreda od 9.00 do 18.00 ure

SILVESTROVANJE 2008

Letošnje silvestrovanje smo že tretjič po vrsti pripravili člani odbora vaške skupnosti Komen s prijatelji vaščani. V letu 2007 smo v Zadružni dom, kjer poteka komensko silvestrovanje, povabili glasbenika Mateja iz Pliskovice, ki ga naši vaščani poznajo že s prvega pohoda »100 žensk na Trstelj«. Lani je naše plesalce dodobra ogrel in navdušil, zato smo se odločili, da ga povabimo tudi letos. Odziv na vabila na silvestrovanje, ki smo jih v začetku decembra razposlali po vseh gospodinjstvih v občini, je bil tudi letos velik. Za silvestrsko zabavo v naši družbi se je odločilo 80 vaščanov vseh generacij. Organizatorji smo s pripravo dvorane pričeli v torek, ko smo pripravili svečano pogrnjena omizja z novoletnimi aranžmaji ter z zelenjem in lučkami okrasili oder. Mize smo obložili še s slavnostno penino in brezalkoholnimi pijačami. V sredo, na Silvestrovo, so ob 21. uri naši gostje, otroci, njihovi starši in nonoti in none zasedli svoja omizja, po mizah razpostavili od doma prinešene dobrote, potem pa se kar na hitro prepustili Matejevi glasbi in uživali na plesišču. Kaj kmalu je ples zmotil prihod posebne gostje - glasne Pepce, ki je povsod iskala svojega neubogljivega moža Pepija. Seveda se je vlogo Pepce odlično vživela duša naših komenskih veselic, Erna Stantič, ki je s Pepčinimi zgodbami in šalami nasmejala vse prisotne. Komaj je Pepca odšla iskat svojega moža v sosednjo vas, se je na odru- že precej majavo, pa kljub vsemu optimistično, prikazal sam Pepi, komenski veseljak in gasilec, ki ne manjka na nobeni fešti. Ubožec se je v našo dvorano prišel samo pogret, saj niti slutil ni, da ga njegova Pepca neusmiljeno išče že vso noč. Tudi Pepi (»drugi jaz« naše Erne Stantič) nas je s svojimi pesmicami in domislicami pripravil do smeha in, če mu zaradi zamude na poti domov ne bi pretila Pepčina huda kazen, ga navdušeni vaščani kar ne bi spustili iz dvorane! Seveda je nastopil tudi trenutek, ko se leto konča in nastopi novo. Odštevali smo, nazdravili, zaplesali novemu letu na čast in končno, na poziv predsednika VS Komen Saše Pavlina, odšli na »plac« pogledat ognjemet, ki je bil letos še posebej veličasten. Otroci so popokali še svoje pokalice in raketke in zabava se je lahko nadaljevala. Da pa se novo leto ne bi začelo čisto običajno, je poskrbelo tudi vreme, saj je kar kmalu po polnoči začelo snežiti. Za nas Komence, ki sneg vidimo bolj redko, je bilo to prav posebno darilo in ni jih bilo malo, ki so se iz tople dvorane podali zimskim radostim naproti. Stari in mladi so se kepali, vriskali in uživali, dokler mrzle roke niso zahtevale toplega objema, suha grla pa požirka pijače. Rajanje se je nadaljevalo do zgodnjih jutranjih ur, ko je naš glasbenik pospravil svojo opremo, utrujeni plesalci pa smo se počasi odpravili spat. Obljubili smo si, da se v letu 2009 srečamo spet, saj je veliko vaščanov srednje generacije tovrstne prireditve s plesom in dobro glasbo, ki so bile pred desetletji nekaj povsem obi-

čajnega, že zelo pogrešalo. Zato se bomo organizatorji iz VS Komen potrudili, da bomo tudi v novem letu organizirali za naše vaščane čim več družabnih in zabavnih prireditev.

Za uspešno izvedbo silvestrovanja so zaslužni vsi, ki so nam organizatorjem, priskočili na pomoč. To so Občina Komen, ki je prispevala material za okrasitev dvorane in pijačo, ki je goste pričakala na mizah ter polnočni ognjemet, Nogometni Klub Komen, ki nam je posodil mize in klopi in vsi posamezniki, ki so nam stali ob strani.

Za vaško skupnost Komen zapisala Mojca Senegačnik

BOŽIČNI POHOD V BRESTOVICI PRI KOMNU

Tudi letos smo se v Brestovici v sredo, 24. decembra podali na že tradicionalni božični pohod z lučkami.

Zbrali smo se ob 20.30 v Možcah in pot nadaljevali do sv. Anastazije, kjer smo prepevali božične pesmi. Pot nas je potem vodila po Gornji Brestovici do Dolenje Brestovice. Tudi tu se je prepevanje nadaljevalo.

Pohod se je končal z sv. Mašo, ki je bila ob 22.30 uri v cerkvi sv. Lovrenca. Pohoda se je udeležilo enaindvajset Br'stovcev in Br'stovk, najmlajši je imel le 5 let.

Jožica Filipčič
TD Brest

OBISK DEDKA MRAZA V BRESTOVICI

V nedeljo 28. decembra nas je v Brestovici pri Komnu obiskal Dedek mraz. Pričakalo ga je trideset otrok v spremstvu s starši.

Najprej so si ogledali gledališko predstavo Čopkometer, Kaličopkovega gledališča iz Kranja, ki ga je organiziralo medobčinsko društvo prijateljev mladine iz Sežane v sklopu vaške skupnosti Brestovica. Otroci so bili nad predstavo zelo navdušeni.

Veselje pa se je še stopnjevalo, ko je v dvorano vstopil Dedek mraz z darili. Po skupnem druženju, pogovoru in obdarovanju smo pripravili še zakusko, za odrasle je bilo na voljo tudi kuhano vino.

Jožica Filipčič
TD Brest

SRČNA TOPLOTA NAS VSEH, ČARA ISKRICE V OTROŠKIH OČEH!

Novoletne počitnice so za nami, zimske že trkajo na vrata, misel na prosti čas spet vabi v svet otroških radosti. Ponekod je sneg pobelil hrib in breg, in poskrbel za zimsko rekreacijo, tam kjer ga ni, pa si otroci čas krajšamo z igro in dobro družbo, malo lenarimo, deskamo po internetu, obiščemo prijatelje, knjižnico, gremo na družinski izlet ali sprehod in počnemo vse mogoče vragolije. Prosti dnevi so kot nalašč tudi za tiste, ki si po napornem šolskem delu radi malce odpočijemo ali predelamo vso tisto zastarano učno snov, za katero med poukom ni bilo »časa«. Počitnic je veliko vrst, a vse imajo nekaj skupnega....veselje, zato si jih privoščimo in si dajmo duška, kadar so na koledarju, kajti po svetu so tudi taki otroci, ki sploh ne vedo, kaj pomeni beseda počitnice in so brez kruha od petka do svetka, tudi v času božičnih in novoletnih počitnic, ko mi navadno ob soju sveč in obloženi mizi odpiramo darila. Zato praznujmo, veselimo se in uživajmo v vseh majhnih radostih počitnic in praznikov, ki so nam podarjene.

V objemu dedka Mraza

V decembrskih dneh smo člani Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana s pomočjo in podporo občin Krasa in Brkinov ter naših lokalnih donatorjev z bogatim gledališkim programom, obiskom dedka Mraza in ustvarjalnimi delavnicami razveseliti vse otroke po šolah, vrtcih, knjižnicah in krajevnih skupnostih naše regije. Obiskali smo tudi starejše občane, gojence rehabilitacijskih centrov, centra za socialno delo...in vse, ki so bili željni prazničnega programa.

Poseben čar imajo vsako leto tudi prireditve v manjših krajevnih skupnosti, oddaljenih od centrov, kjer se občani še posebej veselijo kulturnega in družabnega življenja. Naših prireditev se tradicionalno udeležujejo krajani vseh generacij, pomagajo krasiti vaške dvorane, obiščejo delavnice za otroke in se po svojih močeh trudijo, da je vsem toplo ob skodelici čaja, prigrizku ali ob dobri, pristni družbi, kjer smo vsakič sprejeti kot doma. To je praznik za otroke in krajane, medgeneracijsko druženje, ki krepi vezi med ljudmi, obuja stare običaje in družabno življenje na vasi. Po ogledu gledališke predstave in odhodu dedka Mraza, spregovorimo o življenju v domačem kraju, potrebah in že-

ljah otrok in mladine in o možnostih razvoja kraja, k čemer morda prispevamo tudi mi z organizacijo naših novoletnih prireditev. Na željo krajanov vztrajamo tudi, če v vaškem domu pušča streha, ne tesnijo okna, je v okvari centralno ogrevanje ali grozi kakšna druga nevšečnost, se že nekako znajdemo in tako spodbujamo krajane k organiziranosti, druženju, obnovi in prenovi starih vaških domov, dvoran in šol. Nekatere zgradbe izhajajo iz časov, ko smo se Slovenci borili za svoj dom, narodno identiteto, svoj obstoj in so torej zgodovinskega pomena ter predstavljajo simbol primorske in slovenske narodne zavesti.

V imenu otrok se za sodelovanje in pomoč pri organizaciji novoletnih prireditev zahvaljujemo vsem vam, ki ste po svojih močeh pripomogli k pestri ponudbi prazničnega programa za otroke in krajane.

Program so omogočili:
- Občina Komen, Občina Sežana, Občina Divača in Občina Hrpelje-Kozina
- Krajevne in vaške skupnosti: Tomaj, Dutovlje, Avber, Lokev, Pliskovica, Štjak, Štorje, Vrabče, Dane pri Sežani, Brestovica pri Komnu, Gorjansko, Kobjeglava, Komen, Škrbina, Vreme, Divača, Senožeče
- Turistično društvo Mejame, Turistično društvo Rodik, TKŠD Urbanščica

Donatorji: HTG D.D. Sežana, Distriest d.o.o.Sežana, Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana, Geodetsko podjetje Sežana, Adinfo d.o.o. Sežana, Iras d.o.o. Sežana, Citro Avto d.o.o. Sežana, Manta d.o.o. Sežana, Bortolato Jernej s.p., Siks Skok Irena s.p.

Zapisala:
Ana Pangos, sekretarka MDPM Sežana
avtorici fotografij: Ana Pangos in Monika Mihelj

Ustvarjalne delavnice v Gorjanskem

Kaličopkovo gledališče v Štanjelu

KONCERT POVEZAL KULTURNIKE IZ OBČINE

Na novoletnem koncertu so se Pihalnemu orkestru Komen pridružili številni umetniki iz bližnjih kulturnih skupin. Prireditev sta povezovala Marijan Bunič in Meta Erženičnik, ki je obiskovalce zabavala tudi s svojim imitiranjem Helene Blagne. Prvi gostje so bili pevci iz Mladinskega pevskega zbora Osnovne šole Komen, ki delujejo že 14. leto in so osvojili že mnogo nagrad. 45 pevcev se izobražuje pod budnim očesom zborovodkinje Andreje Rustje. Naslednji so nastopili pevci iz Mešanega pevskega zbora Gorjansko. Vztrajnost 30 pevcev in njihovega vodje, Gorana Ruzzierja, je kriva, da je zbor v kratkih treh letih delovanja sodeloval na raznih koncertih tako doma kot tudi v zamejstvu. Kot zadnji gostujoči zbor so nastopili Mešani pevski zbor Cominum pod vodstvom Ingrid Tavčar. Zbor je leta 2008 praznoval 10. obletnico delovanja, v tem času pa so sodelovali na mnogih koncertih, morda najvidnejši uspeh pa je sodelovanje na bienalni reviji Sozvočenje. Izbrane so zabavali tudi dve dramski skupini, in sicer dramska skupina KUD Brce Gabrovica, ki že od leta 1997 vsako leto pripravi eno igro, in dramska skupina KUTD Kraški slavček Kobjeglava – Tupelče, ki jo vodi Rok Furlan.

Po končanem koncertu je Evgen Kavčič, predsednik Pihalnega orkestra Komen, povedal, da je eden od ciljev njihovega orkestra tudi povezovanje z okoliškimi kulturnimi društvi. Za sodelovanje se je zahvalil Občini Komen, donatorjem, dirigentu Simonu Perčiču in ekipi staršev, ki so po predsednikovem mnenju »sanjska ekipa«. Posebno zahvalo pa sta si zaslužila Matija Tavčar, ki je v orkestru že vse od samega začetka in vodi tolkalno skupino, in Andrej Kobal, vodja Mladinskega pihalnega orkestra.

Petra Mezinec

BALETNI VEČER V KOMNU

V predbožičnem času so se v Kulturnem domu v Komnu predstavile tudi baletke iz Športno kulturnega društva 15. februarja. Dekleta, ki pridno vadijo pod vodstvom Marjetke Kosovac, so zaplesale v različnih starostnih skupinah, v skupini namreč sodelujejo tudi predšolske deklice. Da bi bil nastop še bolj prijeten, so v goste povabile plesalke iz Plesnega društva Srebrna iz Senožeč, ki jih vodi Nataša Đukić Vasić, in posebna gosta Živo Cvar in Vanjo Kozyuk, ki sta skupaj z Marjetko zaplesala. V glavi Žive Cvar se je porodila ideja o koreografiji, s katero so se nato vsi skupaj predstavili na 8. Gala večeru novih baletnih koreografij na slovensko glasbo. Vanja Kozyuk pa je že dve leti član baletnega ansambla SNG Opera in balet Ljubljana. Prireditev je povezala Ana Godnik.

Petra Mezinec

KRAŠEVCI NA ZAČASNEM DELU V LJUBLJANI

Na pobudo Jožka Čuka se že od leta 1999 vsaj enkrat letno v Ljubljani srečujejo Kraševci in Brkinci na začasnem delu v Ljubljani. Namen neformalnega združenja preko dvesto oseb, ki jih je življenjska usoda vezala na delo ali (začasno) življenje v Ljubljani, je poleg druženja in izmenjave izkušenj med njimi samimi, tudi ohranjanje obojestranskih stikov s predstavniki matičnih občin.

Zadnje srečanje je bilo sredi januarja letos, na sedaj že tradicionalni lokaciji v prostorih Gospodarske zbornice v Ljubljani. Preko 150 udeležencev, sestavljenih iz članov, katerim so delali družbo politiki in gospodarstveniki iz občin Komen, Sežana, Divača ter Hrpelje – Kozina, je že na začetku nakazovalo sestanek, kot ga še ni bilo. Medse so najprej s ponosom in aplavzom sprejeli dve »kraški« ministrici v zdajšnji vladi. Medtem, ko je ministrica za kulturo **Majda Širca** obljubila, da bo kaj več povedala o svojem delu naslednjič, so tokrat obsijali reflektorji za govorniškim odrom velike dvorane GZS prvo žensko na čelu slovenskega obrambnega ministrstva, dr. **Ljubico Jelušič**. Ker je do lanskega novembra, ko je prevzela novo službo, delala kot profesorica za področje obramboslovja, ji je bilo tokratnje predavanje na temo Izzivi slovenske vojske v očitno zadovoljstvo, ob njenem poznavalskem podajanju obrambnih vsebin pa so uživali tudi prisotni.

Besedo so dobili tudi štirje kraško-brkinski župani, ki se sicer enkrat mesečno dobivajo na koordinacijskih sestankih, kjer teče beseda o skupnih projektih. Eno od vodil občine Komen, na čelu katere je župan **Uroš Slamič**, je zagotavljanje enakih možnosti za pogoje bivanja in življenja tudi na podeželju, kot so te v urbanih okoljih. Tudi s tem ciljem bo občinska uprava še letos pripeljala javni vodovod v še zadnja naselja, istočasno pa bodo vsem omogočili priključitev na širokopasovno optično omrežje, kar bo stalo 2,7 milijona evrov. Požarno ogrožena občina nabavlja novo avtocisterno, ter vzpostavljajo pogoje za gospodarstvo v dveh manjših obrtnih conah. V skrbi za prostor, je občina pri spremembi prostorskih aktov za 42 % zmanjšala pozidljiva območja, s čimer bo razvoj bolj usmerjen. Župan se je tudi pohvalil, da ima občina Komen zadnjih pet let nadpovprečni uspeh pri črpanju evropskih sredstev, saj so pridobili vsa možna razpoložljiva sredstva.

Izmed prisotnih, ki so se zadržali še na prijateljskem klepetu, smo za Komentar ovekovečili skupino občanov naše občine v družbi znanih Kraševcev. Od leve:Mitja Masten, računalniški strokovnjak; Igor Zega, podžupan občine Komen; Damjana Godnič, pevka; Uroš Slamič, župan občine Komen; Ljubica Jelušič, ministrica za obrambo RS; Jožko Čuk, glavni koordinator združenja, Andreja Krt Stopar, bivša direktorica občinske uprave, sedaj zaposlena na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije; Marjan Mržek, občinski svetnik; Damjan Grmek, občinski svetnik; Stojan Grmek, občinski svetnik in Ivo Kobal, občinski svetnik.

Tekst in besedilo: Bogdan Macarol

ODMEVNA PRIREDITEV OB PROSLAVLJANJU 5-LETNICE NAPADA V DOLCAH

»Narod, ki pušča v pozabo preteklost, ne more imeti zdrave preteklosti«, si običajno rečemo, ko se spominjamo pomembnih dogodkov z naše zgodovine.

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB ima v svojem programu prav ta cilj – ne pozabiti, ohranjati spomin, razvijati vse tisto plemenito, kar nas je ohranilo kot narod. In odmevna prireditev, kis o jo borci organizirali 1.2.2009 v Komnu, je bila svetal odraz tega cilja. »Ne spominjamo se zmage borcev Južno – primorskega odreda, ki so v Dolcah uničili kolono nemških nacistov in italijanskih fašistov, da bi to bitko kovali v oblake in pozabili na trenutke časa, ki ga živimo. To počenjamo zato, da bi generacijam prihodnosti, ki bodo že jutri prevzele v svoje roke rast in razvoj naše domovine, dokazali in jih prepojili s spoznanjem: »Za svobodo in samostojnost, ki jo imamo, smo se morali boriti. Nič nam ni bilo dano samo od sebe in zato junaških dejanj ne smemo nikoli pozabiti, še manj zatajiti«.

Poklon spominu je lahko tudi opomin napakam, ki jih rojeva čas, toda ne, mi jih delamo. Ne more pa biti ta poklon trenutek razdvajanja ljudi. In včasih me prav 2.2. in 15.2. spominjata na to. Prvi datum je spomin na uspelo bitko partizanov v letu 1944, drugi datum pa je povezan z maščevanjem nemških nacistov, ki so požgali domačije na komenskem krasu in v Braniku, pobili 25 domačinov in ljudi izgnali na Bavarsko.

»Da bi se to nikoli več ne zgodilo«, je sporočilo izgnancev, ki žalostnega dne ne morejo pozabiti. Zato je to druženje tudi priložnost, ko skupaj lahko sporočimo v svet: Za mir, za svobodo, za svoj še tako majhen košček zemlje se bomo borili.

Pridružite se nam na spominski slovesnosti 15.2.2009, ko bomo v knjižnici v Komnu predstavili zbirko pesmi domačina Slavka Turka, domoljuba in pesnika. Ob 17. uri pa bomo v Zadružnem domu v Komnu z dijaki Nižje srednje šole Igo Gruden iz Nabrežine in učenci Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen utrdili spoznanje: Brez meje, v brezmejno radost, z domoljubjem v srcu. Damjana Godnič, naša uveljavljena pevka, bo tkala vezi med izvajalci.

Ana Godnik

GLEDALIŠKA SKUPINA KD »BRCE« IZ GABROVICE BO NASTOPILA NA FESTIVALU KOMEDIJE V PEKRAH

Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu je bila izbrana za sodelovanje na 5. festivalu komedije v Pekrah pri Mariboru, kjer bo 21. marca 2009 ob 19. uri nastopila s svojo letošnjo komedijsko uspešnico »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe« avtorja Marca Tassare.

Festival komedije v Pekrah je že tradicionalna prireditev, ki jo vsako leto organizira Turistično društvo Pekre. Prvi festival ljubiteljskih gledališč so priredili z namenom, da ta prireditev postane tradicionalna, kar jim je tudi uspelo, saj so že na drugem fesivalu sodelovale gledališke skupine iz širše štajerske regije, se pravi Prlekije, Prekmurja in Koroške. Na tretjem festivalu so že pokrivali območja cele Štajerske, Prekmurja, Prlekije, Koroške, Celjske regije in Notranjske. Zadnji lanski festival pa je postal vseslovensko razpoznaven, saj so na njem sodelovala ljubiteljska gledališča iz cele Slovenije.

Tudi letos se je na Festival prijavilo nad dvajset gledaliških skupin, programska komisija pa je imela kar veliko dela, da je med temi izbrala osem najboljših.

Na pekrskem Festivalu komedije vsako leto podeljujejo tudi nagrade za najboljše moške oz. ženske vloge, najboljšo režijo, najboljšo predstavo v celoti ter druge strokovne nagrade.

Ob tem naj še zabeležimo, da gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu s svojo komedijo »Amour, amore, Liebe ...« v prevodu in režiji Sergeja Verča ter jezikovni obdelavi Minu Kjuder uspešno gostuje že od februarja lani po širšem območju Primorske in Notranjske ter zamejstvu. Do zdaj se lahko pohvalijo z nad tridesetimi gostovanji, nastopili pa so že v Komnu, Šempasu, Braniku, Ilirski Bistrici, Biljah, na Občinah pri Trstu, v Sežani, Kobjeglavi, Piranu, Križu pri Tomaju, Dolini pri Trstu, Kopru, Štjaku, Vipavskem Križu, Gorjanskem, na Vogrskem, v Šempolaju pri Nabrežini, Kostanjevici na Krasu, Postojni, Gabrjah, Medani, Sovodnjah pri Gorici, Notranjih Goricah pri Brezovici, Povirju, Grgarju in na Otlici nad Ajdovščino, udeležili pa so se tudi dveh gledaliških festivalov v Piranu in Drežnici pri Kobaridu.

KD »Brce«

DELOVNO SREČANJE NAJBOLJ AKTIVNIH ČLANOV TD BREST

V Volčjem Gradu je 13. decembra na turistični kmetiji Štolfa potekalo delovno srečanja najbolj aktivnih članov TD Brest Brestovica pri Komnu. Od 41 vabljenih se je srečanja udeležilo 32 članov.

Predsednik TD Brest Jurij Smerdelj je na začetku pozdravil vse prisotne in se jim zahvalil za tako številčen obisk na srečanju, ki smo ga letos v taki obliki organizirali že drugič. S takim srečanjem naj bi tudi v bodoče nagradili najbolj aktivne člane društva, ki skozi celo leto pridno delajo na posameznih projektih društva.

Predsednik Smerdelj je izrekel veliko pohvalo vsem, ki so kakorkoli prispevali k izvedbi posameznih projektov dru-

štva v letu 2008, še posebno pohvalo pa so dobili vodje posameznih projektov, ki so poželi tudi velik aplavz vseh prisotnih članov društva.

Pohvalo so dobili tudi člani odbora Vaške skupnosti Brestovica, ki so se izkazali pri projektu obnove Vaške šole. Posebna pohvala je bila dana predsedniku Vaške skupnosti Vidu Antoniču in članu odbora Dušanu Rebula, ki sta z ekipo vaščanov in vaščank uspešno vodila ta projekt. Damjan Legiša pa je s svojo skupino fantov več kot uspešno zamenjal stara okna v vaški šoli. Podana pa je bila tudi pohvala Občini Komen, ki tvorno sodeluje pri prenovi Vaške šole in vodstvu ALU Komen za večstransko pomoč.

Ob tej priložnosti je predsednik Smerdelj vsem prisotnim predstavil tudi osnutek programa dela društva za leto 2009.

Ob koncu delovnega srečanja je spregovoril tudi gospod Aleš Štolfa, predsednik Društva Debela griža. Predstavil je delovanje njihovega društva, predvsem pa je izpostavil potek obnove prostorov za delovanje društva v Volčjem Gradu. Dobili smo kar nekaj koristnih nasvetov in idej, ki jih bomo koristno uporabili pri obnovi naše Vaške šole.

Po zaključku razprave je sledila je odlična zakuska s pijačo in ob koncu vsega še svečana torta z logotipom TD Brest. Predsednik je zahtevno nalogo razreza torte predal v roke blagajničarki Darji Kačič in tajnici Ireni Švigelj ter jima s tem še dodatno izrazil veliko zahvalo in zaupanje za njuno dosedanje delo za društvo.

Ned živahnim klepetom o dogodkih, ki smo jih doživeli v preteklem letu je potekal ogled foto albumov z izbranimi fotografijami iz vseh dosedanjih akcij društva od ustanovitve do danes. Album sta odlično uredila Jožica in Marko Filipčič in sta bila za svoje dobro opravljeno delo tudi pohvaljena.

Ob klepetu in uživanju domače hrane in pijače je večer kar prehitro minil in se celo zavlekel v naslednji dan.

Irena Švigelj
TD Brest

TD BREST V MEGA MERCATOR CENTRU V LJUBLJANI

V okviru projekta »Dobrote slovenskih kmetij« sta se 13. decembra 2008 v Mercator centru v Ljubljani obiskovalcem in kupcem centra že drugič predstavila Vinarstvo Rebula in Turistično društvo Brest iz Brestovice pri Komnu.

Na stojnici Vinarstva Rebula so lahko obiskovalci poizkusili odlična brstovska vina, teran, malvazijo in Brstovsko penino ter teranov liker.

Na stojnici TD Brest so obiskovalci izvedeli vse o delu TD Brest in bili povabljeni na prireditve v Brestovici v letu 2009. Prejeli so tudi vodnik po vasi in šopek iz zdravilnih zelišč, ki rastejo v Brestovici.

Ponudili smo jim brstovski žajblov liker, okusili pa so lahko tudi dobrote, ki so jih spekle in pripravile vaščanke iz Brestovice.

Veliko je bilo tudi vprašanj kje je Brestovica pri Komnu, kako se pride v našo vas, kaj dela naše društvo in mnogi so obljubili, da se udeležijo katero izmed prireditev TD Brest.

Vodja Mercator centra je bil navdušen nad našo predstavitvijo in pristopom do obiskovalcev nakupovalnega centra in obljubil, da nas še povabijo k sodelovanju.

Seveda bomo povabilo z veseljem sprejeli.

Dragica Smerdelj - TD Brest

TD BREST NA SEJMU TURIZEM IN PROSTI ČAS 2009

V na sejmu Turizem in prosti čas 2009 se je med več kot sto turističnimi društvi iz cele Slovenije že drugič predstavilo tudi Turistično društvo Brest Brestovica pri Komnu, skupaj z Vinarstvom Rebula.

Prireditev, ki je potekala od 22. do 25. januarja 2009, je Gospodarsko razstavišče za nekaj dni spremenila v vodnika po turistični ponudbi, po idejah za doživljanje Slovenije in spoznavanje sveta ter po prepletu gastronomskih užitkov in vinskih zgodb.

Na stojnici TD Brest so Cvetka, Marija, Vida in Jože obiskovalcem v sliki in besedi predstavljali delo društva in jih povabili na prireditve v Brestovici v letu 2009. Ponudili so jim Cvetkin br'stovski žajblov ali teranov liker, kot poslastica pa so bile dobrote, ki so jih napekle Br'stovke.

Obiskovalcem smo podarili zdravilni šopek iz br'stovskega lorbarja in rožmarina, vodnik po vasi in vabilo na prireditve v letu 2009.

Na stojnici Vinarstva Rebula sta Vida in Dušan obiskovalcem ponudila v pokušino odlična br'stovska vina, teran, malvazijo in Br'stovsko penino ter jih vabila na letošnjo Osmico.

Tekom dneva smo imeli razgovore s člani drugih društev, izmenjali izkušnje in se dogovorili za sodelovanje.

Sklenili smo, da se sejma Turizem in prosti čas udeležimo tudi prihodnje leto.

Jurij Smerdelj
TD Brest

TD BREST IMA ŠTIRI TURISTIČNE VODIČE

Takoj ko smo ustanovili TD Brest in so pričeli prihajati na naše prireditve udeleženci iz raznih krajev smo začutili, da nimamo vseh potrebnih znanj za vodenje. Zato smo bili zelo veseli prve pobude Tine Jazbec iz TIC Štanjel, da bi za področje Krasa organizirali tečaj za turistične vodnike.

Ob veliki zavzetosti Tanje Godnič iz Zavoda za šport, turizem in prosti čas Sežana so župani Občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komna, Miren-Kostanjevice in Sežane sprejeli Odlok o turističnem vodenju na območju zapisanih občin. Odlok je bila podlaga, da je od 8. do 20. septembra 2008 potekal v Sežani Tečaj za lokalne turistične vodnike.

Tečaja so se udeležili štirje člani TD Brest.

Pod organizacijskim vodstvom Tanje so nas več kot 40 udeležencev, devet popoldnevov motivirali, spodbujali in pritegovali k sodelovanju odlični predavatelji: Iztok Bončina, Andrej Bandelj, dr. Stanislav Renčelj, mag. Jasna Fakin Bajec in dr. Ljubo Lah.

Dali so nam vse tisto najboljše kar znajo in za kar menijo, da mora vedeti odlični turistični vodnik po Krasu in Brkinih. Hvala jim!

Skozi vse čeri kar zahtevnega programa tečaja in nato na zaključnem pisnem izpitu in turističnem vodenju po Krasu in Brkinih nas je do zaključka s svojo zavzetostjo, natančnostjo, včasih tudi kraško trmico a vedno s srcem pripeljala naša Tanja. Zato ji gre posebna zahvala in pohvala.

Iz TD Brest so uspešno zaključili tečaj za tudiatične vodnike štirje člani. To so Irena Švigelj, Marijana Mačinkovič, Dragica Smerdelj in Jurij Smerdelj. Čestitamo!

In sedaj je na vodnikih naloga, da z odličnim turističnim vodenjem predstavljajo turistom in drugim obiskovalcem naš čudoviti Kras in Brkine.

Jurij Smerdelj
TD Brest

Novice iz šole

OSNOVNA ŠOLA ANTONA ŠIBELJA-STJENKA KOMEN - ZDRAVA ŠOLA

V začetku novembra 2008 je bila naša šola sprejeta v slovensko mrežo zdravih šol. Ob prijavi v projekt smo se zavezali zdravju otrok, staršev in vseh zaposlenih na šoli, zavezali smo se zagotavljanju varnega in zdravega okolja – zavezali smo se promociji zdravja v najširšem pomenu.

Projekt zdrava šola je skupno delo treh evropskih organizacij:

1. Svetovne zdravstvene organizacije, ki skrbi za promocijo zdravja,
2. Sveta Evrope in
3. Evropske unije, ki skrbita za povezavo med državami.

Koordinator aktivnosti v Sloveniji je Inštitut za varovanje zdravja iz Ljubljane, projekt pa podpira tako Ministrstvo za zdravstvo kot tudi Ministrstvo za šolstvo in šport.

Mladi, vključeni projekt v osnovnih in srednjih šolah so dolžni slediti 12 ciljem, ki jim sledijo mladi v mreži širom po Evropi. Ti cilji so:

- Aktivno podpirati pozitivno samopodobo vseh učencev, s tem da lahko vsak prispeva k življenju v šoli.
- Skrbeti za vsestranski razvoj dobrih medsebojnih odnosov med učitelji in učenci, učitelji med seboj ter med učenci.
- Potruditi se, da bodo socialni cilji šole postali jasni učiteljem, učencem in staršem.
- Vse učence vzpodbujati k različnim dejavnostim z raznovrstnimi pobudami.
- Izkoriščati vsako možnost izboljšanja šolskega okolja.
- Skrbeti za razvoj dobrih povezav med šolo, domom in skupnostjo.
- Skrbet za razvoj dobrih povezav med osnovno in srednjo šolo.
- Aktivno podpirati zdravje in blaginjo svojih učiteljev.
- Upoštevati dejstvo, da so učitelji in šolsko osebje zgled za zdravo obnašanje.
- Upoštevati komplementarno vlogo, ki jo ima šolska prehrana pri učnem načrtu zdrave prehrane.
- Sodelovati s specializiranimi službami v skupnosti, ki nam svetujejo in pomagajo pri učnem načrtu zdravstvene vzgoje.
- Vzpostaviti poglobljen odnos s šolsko zdravstveno in zobozdravstveno službo, ki nas podpira pri učnem načrtu zdravstvene vzgoje.

V bodoče bosta prepoznavnost šole v okolju podpirala dva logotipa, veseli smo, da je eden izmed njih prav sonce.

Nives Cek, ravnateljica

O ŠOLSKEM SKLADU

Na seji Sveta šole je bil dne 21.2.2008, na pobudo staršev, sprejet Sklep o ustanovitvi Sklada Osnovne šole Antona Šibelja – Stjenka Komen.

Upravni odbor sklada, ki ga sestavljajo štirje predstavniki šole in trije predstavniki staršev, je na svoji seji dne 3.7.2008 sprejel Pravila delovanja Šolskega sklada.

Osnovna funkcija sklada je uresničevanje tistih želja vodstva in učiteljev na šoli, ki lahko pomagajo h kvalitetnejšemu pouku in k večjemu zadovoljstvu učencev, ki pa se jih z rednimi sredstvi financerja ne da uresničiti. S svojo aktivnostjo naj bi sklad nadgrajeval in omogočal marsikaj, kar bogati življenje otrok in pogoje dela učiteljev. Podporo naj bi dajal tudi aktivnostim, kot so: povezovanje šole z okoljem, prenos znanja iz sorodnih izobraževalnih in raziskovalnih skupin v šolsko prakso (seminarji, izdajanje revij in raznih gradiv, raziskovanje uvajanja sodobnih metod

vzgoje in izobraževanja) ter socialno šibkejšim učencem kot tudi nadarjenim učencem.

Dejavnost Sklada je pridobivanje sredstev od sponzorjev, donacij, prispevkov staršev, občanov, zapuščin...

Na šoli smo se odločili, da bodo prva sredstva v Šolski sklad prišla od učencev samih. Tako smo 19.12.2008 organizirali BOŽIČNO – NOVOLETNI BAZAR. V telovadnici so posamezni razredi imeli postavljene »stojnice«, na katerih so prodajali izdelke, ki so jih učenci izdelali doma, skupaj s starši ter pri pouku, skupaj z učitelji. Bila je prava tržnica, na kateri se je trlo staršev in starih staršev, ki so si z zanimanjem ogledovali izdelke ter jih na koncu tudi kupili. Tako smo zbrali kar lepo vsoto denarja, to je 1356,47•. Temu denarju smo priložili še 324,79• od dobrodelne akcije Drobtinice, ki so jo izvedli učenci 7. in 8. razreda, kateri obiskujejo izbirni predmet Sodobna priprava hrane, pod okriljem Organizacije Rdečega križa.

V naš sklad so prispevali tudi nekateri donatorji: OBČINA KOMEN, ODVETNIŠKA DRUŽBA MATOZ, GRADBENA OSKRBA SEŽANA, NOVAK SPC, MERCATOR.

Najlepša hvala vsem učencem naše šole in njihovim staršem za ves trud in podporo, učiteljem za vso pomoč pri

organizaciji in izvedbi bazarja ter vsem donatorjem, ki ste se odzvali in prispevali.

Vaš prispevek lahko nakažete na TRR pri Banki Koper d.d.: 01249-6030655974; sklic 8099999 (namen nakazila: za Šolski sklad).

Tanja Spačal,
predsednica Šolskega sklada

POKLICNA TRŽNICA

V torek, 13.1.2009, smo imeli na Osnovni šoli Antona Šibelja-Stjenka Komen Poklicno tržnico. Pobudo za drugačno predstavitev poklicev je na šoli dal predstavnik staršev v Svetu staršev. Za omenjeno obliko predstavitve poklicev pa smo se odločili v želji, da poklice in šole čimbolj približamo učencem. V domačem okolju so učenci praviloma bolj sproščeni in s pomočjo staršev tudi več vprašajo. K

sodelovanju smo povabili srednje šole iz naše bližnje okolice, v katere se učenci tudi največ vpisujejo. Vabilu so se odzvale: TŠC Nova Gorica, Šolski center Nova Gorica, Srednja šola Srečka Kosovela Sežana (vse tri so predstavile vse programe izobraževanja), Škofijska gimnazija Vipava, Pomorski in tehniški izobraževalni center Portorož pa se je predstavitvi priključil na lastno iniciativo. Dijaki srednjih šol, sicer bivši učenci komenske osnovne šole, ki so ob koordinatorjih in predstavnikih šol aktivno sodelovali v predstavitvah programov in poklicev, so pri obiskovalcih vzbudili še posebno zanimanje.

Ob srednješolskih programih so svoje dejavnosti na tržnici predstavili še: člani vojašnice Postojna -poklic vojaka slovenske vojske, g. Branko Zupančič - poklic policista, Ključavničarstvo Kavčič iz Gabrovice -poklic oblikovalca kovin, Alu montal Komen- poklice v kovinarstvu, Kraški zidar Sežana- poklice v gradbeništvu, Mizarstvo Makovec iz Komna - lesarske poklice, HIT Nova Gorica - poklic kuharja in natakarja, Grafitisk iz Tomačevice - poklic tiskarja, Planta - Društvo za razvoj kmetijstva in turizma iz Gabrovice: ga. Ostrouška Pelicon Aleksandra, ga. Tanja Godnič in Marko Fon ter družina Jež s Slapa pri Vipavi - poklic kmetovalca na eko kmetiji oz vinarja.

Vse predstavitve so bile izredno domiselne in za učence privlačne. Tudi starši so bili z obliko predstavitve zelo zadovoljni. Tržnica je bila namenjena učencem zadnjega trileta, obiskalo pa jo je tudi kar nekaj mlajših učencev s starši. Vsekakor je Poklicna tržnica dosegla svoj namen.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za njihov prispevek.

Dragica Ukmar Kodelja,
Pomočnica ravnateljice

PRIREDITEV ZA NONE IN NONOTE

V torek, 9. 12. 2008, je bil za nas učence za podružnici Štanjel prav poseben dan. Z modro-belo-srebrnimi vabili smo medse povabili svoje drage none in nonote. V praznično okrašeni avli se je program nastopajočih pričel z nagovorom vodje podružnice Agate Perdec in ravnateljice Nives Cek ter nadaljeval z nastopom pevskega zbora. Praznično vzdušje smo pričarali učenci in učenke z nastopom igranja na sintetizator, plesno točko in petjem, za zaključek pa smo z zanimanjem spremljali plesni nastop Trnuljčica. Po končani predstavi so se starejši posladkali s pecivom in ogreli s čajem. Nato se sledile delavnice po razredih, kjer so nekateri

starejši po dolgih letih spet prijeli v roke čopič in škarje ali pa so se mogoče celo prvič seznanili z barvami za steklo in servietno tehniko. Po končanem ustvarjanju so eni z nasmehom pogledali svoj adventni venček, drugi praznični zvonček in tretji kos izrezanega lesa, na katerega so z kladivom in posušenim fižolom ustvarili prekrasno umetnijo. Dan se je zaključil v prijetnem vzdušju, pričakovanju prihodnjega srečanja in voščilom vse dobro v novem letu ali kot je omenila vodja podružnice: *Čas, ki ga namenite za svoje vnuke, je neprecenljiv!*

Učenci 6. razreda podružnice Štanjel

TRADICIONALNI NOČNI POHOD DO KOBDILJA

V četrtek, 18. 12. 2008, smo na podružnici Štanjel organizirali tradicionalni nočni pohod z lučkami do Kobdilja. Praznična glasba v avli šole je pričarala praznično vzdušje, še bolj pa nasmejani obrazi vseh nas in z barvami za steklo okrašene lučke, s katerimi smo si svetili po poti. Ob petih smo se odpravili na pot, se pogovarjali in imeli lepo. V Kobdilju nas je že toplo pričakovala družina Hoschele Modic. Pod kostanji smo se najprej ogreli s toplim čajem, nato je sledil ogled razstave izdelkov učencev, ki so nastajali pri likovni vzgoji, podaljšanem bivanju in krožkih. Na koncu smo se posladkali tudi z dobrotami, ki so jih spekle naše spretne mamice. Po prijetnem druženju smo si voščili srečno in zdravo novo leto ter se sprehodili nazaj proti šoli.

Še posebej bi se zahvalili za obisk učencem 6. razreda in njihovim staršem s centralne osnovne šole ter razredničarki, ki so se odzvali povabilu za skupno druženje na našem letos zelo številčnem pohodu.

Učenci 6. razreda
Podružnice Štanjel z razredničarko Tadejo

IZVIR

Učenci 5. in 6. razreda naravoslovno-družboslovne delavnice v letošnjem šolskem letu raziskujemo stalni vodni izvir – Fabianijev izvir v Kobdilju. Najprej nas je presenetilo dejstvo, da je bila tako znana in pomembna osebnost, kot je Maks Fabiani, rojen v Kobdilju. Na internetu in drugi literaturi smo poiskali več podatkov o njegovem življenju, njegovih delih in ugotavljali, kakšen je stalni vodni izvir v Kobdilju. V mesecu decembru smo si z učiteljico Tadejo Bogdan ogledali izvir in bili malo presenečeni nad izgledom, saj smo si ga predstavljali preveč drugače. Pri urah delavnice smo izdelali reklamni letak, s pomočjo katerega si bodo turisti, ki bodo obiskali TIC Štanjel z nazornimi fotografijami veliko bolje predstavljali izvir. Na podlagi letaka se bodo lažje odločili za ogled izvira v naravi. Fabianijev izvir bomo predstavili širši javnosti tudi na zaključni prireditvi festivala Turistične zveze Slovenije (Turizmu pomaga lastna glava), ki bo 9. aprila 2009 v popoldanskih urah v Novi Gorici.

Vse tiste bralce časopisa Komentar, ki si stalnega vodnega izvira v Kobdilju – Fabianijevega izvira še niso ogledali, naj se za obisk ob lepem vremenu le odločijo, saj vemo, da je bila voda na krasu vselej pomembna in kot pravijo nekateri viri: »Fabianijevi predniki so obogateli s prodajanjem vode iz edinega živega vodnega vira na tem območju Krasa.«

Učenci 5. in 6. razreda podružnične šole Štanjel

ŠOLA V NARAVI- CERKNO

V sredo, 21.1.09, smo se učenci 6. razreda OŠ Antona Šibelja-Stijenka Komen s svojima razredničarkama **Andrejo Rustjo** in **Tadejo Bogdan** odpravili v 5-dnevno zimsko šolo v naravi z učenjem smučanja in bordanja na Cerkno. Zaradi slabega vremena se prvi dan nismo odpravili na smučišče, ampak smo dan preživeli v bazenu. Naslednji dan smo po zajtrku odšli na smučišče, kjer smo se razdelili v skupine in pričelo se je učenje smučanja in bordanja. Vreme je bilo megleno, a vseeno je bilo lepo. Učitelji smučanja **Ana, Sergej in Pavlo** so nas spodbujali in vlivali pozitivno voljo pri padcih.

Naši dnevi so bili dooolgi, saj smo jih pričeli z zgodnjim vstajanjem, po smučanju pa smo imeli še različne športne igre v bazenu Tudi zvečer nismo lenarili: pisanje dnevnika, kviz Male sive celice, petje ob spremljavi kitarista Jerneja, zadnji večer celo disko.

Šole v naravi se je udeležilo 33 učencev, z nami ni bilo štirih sošolcev iz Komna in ene sošolke iz Štanjela. 12 učencev je bilo popolnih smučarskih začetnikov, 4 pa začetniki v bordanju. Šola v naravi je bila omogočena tudi učenki, ki je zaradi operacije hrbta dneve preživela v bazenu.

V prijetnem vzdušju in ob različnih dejavnostih so dnevi hitro minevali in napočil je dan odhoda. Smučarski vaditelji so nam na smučišču postavili količke, učenci pa smo se pomirili v pravi smučarski tekmi. Najhitrejša med dekleti je bila Veronika, med fanti pa Andraž, prav vsi pa smo bili zmagovalci, saj je vsem uspelo prismučati na cilj.

Učenci 6. a. in 6. b z razredničarkama
Andrejo in Tadejo

ČEBELAR IN LOVEC NA OBISKU V VRTCU KOMEN

V mesecu novembru smo v vrtec povabili dva zunanja sodelavca. 21. novembra je Čebelarska zveza Slovenije organizirala dobrodelno izobraževalno akcijo „En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev v naših vrtcih“. Obiskal nas je vaščan čebelar Rudi Bandelj, ki nam je veliko povedal o pomenu čebele za okolje, o čebelarstvu in koristnosti čebeljih pridelkov. Ta dan smo imeli v vrtcu pravi medeni zajtrk:med, namazan na kruh, slastne medenjake in medene rezine, ki jih je pripravila čebelarjeva žena.. Z medenim pecivom so se otroci in starši posladkali še ob odhajanju iz vrtca. Vsak otrok je dobil zgibanko“Čebelica, moja prijateljica“

Otroci našega vrtca tudi letos sodelujejo v EKO projektu. Cilj letošnjega projekta je, da otroci spoznavajo in spoštujejo živali ter ohranjajo njihov življenjski prostor. Skozi opazovanja in razmišljanja o živalih odkrijejo nove stvari, se naučijo primernega ravnanja z njimi, obenem pa z njimi deliti skupni življenjski prostor. V vrtcu nas je obiskal lovec Pavel Umek. Pripovedoval nam je o življenju gozdnih živali, nas seznanil z njihovim življenjem in ogroženostjo ter o varovanju gozdnega ekosistema. Popeljal nas je tudi v gozd.

Otroci so v dneh po lovčevem obisku povedali:

- lovec je lovec, ker ima rad živali in jih rad opazuje z daljnogledom
- jim pomaga, kadar so živali bolne
- lovci skrbijo, da imajo živali za piti in jesti
- poleti morajo skrbeti, da se voda ne posuši, pozimi skrbijo, da razbijejo led, da imajo živali vodo
- mladičkov ne smemo tikati
- kadar so živali stare, poginejo
- lovec ima lovskega psa zato, da voha kje so živali.
- pes hodi po stopinjah
- biti moramo previdni, da nas živali ne napadejo, če se jim približamo
- lovec nam je pokazal napajališče za vse živali, ki hodijo po gozdu
- opazovali smo veje, kjer si je srnjak drsal rogovje, da mu je lažje odpadlo
- imel je piščalko s takim glasom kot srnjak kliče srnico
- srna potolče z nogo in tako opozori mladička, da se potuhne, skrije v travo, ona pa skrita opazuje kaj se bo zgodilo - če mladička kdo dotakne, ga zapusti, če ne pa ga pride iskat
- v vrtec nam je prinesel nagačene gozdne živali:orla, sovo, kanjo, lisico, veverico in rogovje srnjaka

Ugotovili smo, da lahko vsak nekaj naredi k uravnoteženemu življenju v gozdu. Zelo pomembno je, da otroke navajamo na varno in spoštljivo ravnanje z živimi bitji.

Blanka Kermolj in Silva Vrtovec

PRESENEČENJE V VRTCU KOMEN

V okviru dobrodelne akcije 1000 knjig v slovenske vrtce je v mesecu decembru Radio 1 v sodelovanju z založbo DIDAKTA daroval našemu vrtcu 100 knjig .Novinarji so se z otroki pogovarjali o najljubših pravljicah, slikanicah, vsebinah...Bogatega in dragocenega darila smo se nadvse razveselili, knjige smo razvrstili po starostnih obdobjih in tudi v garderobi uredili knjižni kotiček,kjer so na ogled otrokom in staršem .Knjige bomo občasno zamenjali in bogatili knjižne kotičke v igralnicah. Še enkrat se Radiu 1 iskreno zahvaljujemo za prijetno presenečenje.

Blanka Kermolj in Silva Vrtovec

VPIS OTROK V VRTEC SEŽANA ZA ŠOLSKO LETO 2009/2010

VPIS BO od 23.2. do 6.3. 2009

ENOTA KOMEN vpisujemo
- OTROKE, KI BODO 01.09.2009 STARI DVE LETI IN VEČ.

ENOTA ŠTANJEL vpisujemo
- OTROKE I. STAROSTNEGA OBDOBJA - LETNIK 2007 IN 2008.
- OTROKE II. STAROSTNEGA OBDOBJA - LETNIKE 2004, 2005 IN 2006.

VPISNE LISTE DOBITE V VRTCU ali na spletni strani **www.vrtec-sezana.si**

VPIS OTROK JE VSAK DELOVNI DAN (RAZEN SOBOTE) OD 7. DO 16:00 URE.

VESELI DECEMBER V VRTCU ŠTANJEL

Veseli december je bil letos prazničen, veliko se je dogajalo, saj smo se strokovne delavke potrudile, da so bile vsebine pestre in zanimive.

V večnamenskem prostoru smo se vsako jutro po malici zbrali otroci iz vseh skupin, kjer nas je čakal koledar presenečenja s kuvertami. Palčki so nam vsak dan pustili nalogo oziroma dejavnost, ki smo jo tisti dan izvedli. Začeli smo s krasitvijo novoletne jelke, ne katero je vsak otrok obesil okrasek. Sledila je krasitev igralnic, praznična vožnja z vlakom do Sežane, izdelovanje voščilnic, lutkovna predstava ''Polž Vladimir gre na štop'', petje pesmic o Dedku mrazu, ogled nastopa baletk KUD 15. februar iz Komna, obisk učencev, ki obiskujejo glasbeno šolo, ogled dramatizacije ''Grad in vitez'', ki nam jo je pripravila starejša skupina Zajčkov, ogled gledališke predstave ''Mojca in Kaličopko'' ter obisk Dedka Mraza, ki ga je organizirala ZPMS.

Veseli december se je hitro bližal koncu. Ker so bili prazniki že pred vrati smo zaključili s čajanko pri skupini Čebelic.

Otroci so ob vsaki dejavnosti uživali, saj so jim od veselja žarele oči in s tem je bil naš trud poplačan.

Strokovne delavke vrtca Štanjel

Krasitev jelke

V pričakovanju vlaka

Obisk Dedka Mraza

DEKLICA V VILENICI, BALALAJ IN ŠE KAJ

V Knjižnici Komen se je praznični duh nadaljeval tudi v januarju. Posebej praznična je bila prva letošnja ura pravljic, ki so jo za naše otroke pripravile **Marija Godnič**, **Maja Razboršek** in plesalke **Baletnega društva Sežana** pod mentorstvom baletnega pedagoga **Evgena TODORJA**. S pripovedjo in baletnimi koraki so deklico Marinco popeljale v pravljično podzemlje jame Vilenice, kjer je služila vilam vse dokler ji niso dovolile, da se je vrnila v objem svoje mame.

Prijetno pa je bili tudi v otroškem vrtcu v Doberdobu (Italija), kjer so otroci, ki obiskujejo tamkajšnji slovenski vrtec skupaj z učenci 1. razreda bližnje osnovne šole Prežihovega Voranca, prisluhnili glasbeni pravljici o potovanju v deželo Balalaj. Pravljico o čudoviti pravljični deželi, v katero lahko vstopimo vsako noč, a šele ko zaspimo, je pripovedovala knjižničarka **Marija Umek**, za glasbeno spremljavo je poskrbela **Ingrid Tavčar**, svoj glas pa je nastopajočim živalicam posodila **Milena Košuta**.

Prav lepo pa bo tudi 3. februarja, ko bomo v knjižnici predstavili kraške pripovedke ***Moja nona pripoveduje***, ki jih

je zapisal **Miroslav Pahor**. Prisluhnili bomo pravi, pravcati noni, ki nam bo pripovedovala o tem Kako je nastal Kras in Zakaj je Kras brez vode, pa o Nunci županji in še marsikatero zgodbo, ki ste jo mogoče že slišali od svojih non in nonotov. Lepo vabljeni.

MR

KNJIŽNI NAHRBTNIK NADALJUJE SVOJE POPOTOVANJE

Knjižni nahrbtnik komenske knjižnice je v preteklih mesecih obiskal kar velik del sveta. Za to, da lahko skupaj z gosti delimo izkušnje, pa delno poskrbita tudi **Ministrstvo za šolstvo in šport in Evropska unija** v okviru centra vseživljenjskega učenja Obalno-kraške regije, ki študijski krožek sofinancirata. Tako smo skupaj z **Damjanom Končnikom** iz Topolšice

Nataša Šavli prebira Kosovelov Kons. 5 v japonščini

bili na Cipru, s kraševcema **Barbaro Race** in **Andrejem Bandljem** na pohodniški turi po Novi Zelandiji, s petimi mladimi zdravniki (**Miha Šušteršič, Luka Strniša, Blaž Dolenc, Jernej Sitar in Lan Novak**) smo se odpravili na humanitarno medicinsko odpravo na Papuo Novo Gvinejo, Komenka

Za potovanje na Japonsko je bila knjižnica kar premajhna

Nataša Šavli pa nas je spremljala na študijsko potepanje skozi japonsko kulturo. Zanimiva bo tudi naša nova destinacija, ko se bomo 13. februarja s Petro Jazbec in Janezom Jordanom s Katrco(Renault 4) podali na potepanje vse do Indije.

Marija Umek

Miha Šušteršič o medicinsko humanitarni odpravi

Barbara in Andrej delita izkušnje z obiskovalci

ZIMSKA REZ VINSKE TRTE

V času mirovanja vinske trte (od decembra do marca) opravljajo vinogradniki pomembno delo – rez vinske trte. Pri tem vedno upoštevamo stanje vinograda in posamičnega trsa. Zaradi lanskoletnih toč in tudi večjega pojava bolezni, moramo biti pri režnji še posebej pozorni na stanje lesa – poškodbe od toče in nedozorel les.

Osnovni cilji rezi vinske trte so :

- uravnavanje razmerja med rastjo in rodnostjo oziroma odrejanje obremenitve – število oči na trs
- ustrezna gojitvena oblika, ki omogoča gospodarno pridelavo grozdja
- omejevanje rasti večjega števila mladic
- odstranjevanje suhih, bolnih in izrojenih delov trsa
- uravnavanje mikroklimatskih razmer v notranjosti trsa – zračnost, osvetlitev, bolezni v dobi rasti

Strokovno opravljena rez vpliva na dobro stanje trsov in kakovosten pridelek. Pri rezi večino enoletnega in dveletnega lesa odrežemo.

Osnovno pravilo je, da vinska trta rodi na enoletnem lesu, ki raste iz dvoletnega. Enoleten les, ki izrašča iz starega lesa je slabše roden ali neroden in ga pri rezi puščamo za vzdrževanje gojitvene oblike.

Glede na dolžino enoletnega lesa pri trti pa ločimo:

1. čep – rozga odrezana skoraj do osnove in puščen le eno samo oko
2. reznik – rozga odrezana na dve pravi zimski očesi
3. dolg reznik - rozga z dvema do štirimi očesi
4. kratek šparon ali penjevec – rozga s petimi do sedmimi očesi
5. šparon – dolg rodni les z več kot sedmimi očesi

Pri zimski rezi pazimo, da enoletni les režemo 1 do 2 cm nad očesom, tako, da je rez nekoliko poševno od očesa. Ko poleg daljšega rodnega lesa – šparonov puščamo tudi reznike, morajo biti rezniki po položaju pod šparoni. Pri rezi dvoletnega in starega lesa pa pazimo, da so rane pri rezi čim manjše – rez pravokotno na les in rane s premerom večjim od 2 cm po rezi premazujemo (čedalje večji problem lesnih gliv, zato priporočamo premaz večjih ran z sredstvi na osnovi bakra).

- Zaradi lanskoletne toče in večjih ran na lesu, bomo letos prisiljeni rezati krajše šparone, oziroma kar reznike iz zaradi izčrpanosti trsov tudi trto manj obremeniti . Pomen zdravega in dobro dozorelega lesa prepoznamo po sortno značilnem obarvanju skorje, po debelini rozge, ki znaša od 6 – 10 mm premera, po dobro razvitem zimskem očesu in po razmerju med lesom in strženom v šparonu v prid lesu.

ČAS REZI

Upoštevamo lego vinograda, starost, dozorelost lesa in okužbe trsov z lesnimi glivami (kap trte) in seveda našo površino vinogradov in delavno silo.

Mlade vinograde , močneje poškodovane trse po toči , izpostavljene lege za pozebo in kjer je pojav kapi večji, take vinograde režemo kasneje. Trse napadene z lesnimi glivami režemo posebej in škarje razkužimo.

Zimska rez je umetnost in je istočasno zapis in podpis vinogradnika na vsaki obrezani trti.

Majda Brdnik

SUŠENJE ČRNEGA GABRA NA KRASU

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) s svojimi terenskimi izpostavami in v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije pokriva celotno državo tudi pri spremljanju zdravstvenega stanja gozda. Trudimo se, da bi bili sprotni tako pri odkrivanju žarišč bolezni kot pri njihovi odpravi, čeprav smo tukaj v veliki meri odvisni od sposobnosti pravočasnega opravljanja del v gozdu tako lastnikov gozdov kot tudi gospodarskih družb. V drugih predelih Slovenije povzroča največ preglavic lastnikom gozda in gozdarjem lubadar, na Krasu pa se prvi srečujemo z novimi vrstami škodljivih žuželk in parazitskih gliv, ki jih prinašajo s sabo podnebne spremembe.

V praksi odkrivamo, kako se uresničujejo napovedi dr. Lučke Kajfež-Bogataj, da zaradi milih zim prezimi več škodljivcev, z naraščanjem temperatur pa se lahko poveča število letnih generacij žuželk, kar bo resno povečalo nevarnost za njihovo prerazmnožitev in porušitev naravnega ravnovesja v gozdu. Višje dnevne temperature in spremembe v intenzivnosti padavin ustrezajo večini parazitski gliv, kar posledično pomeni več glivičnih okužb.

Posebej nevarne so tiste parazitske glive, ki imajo širok krog gostiteljev in se jim zaradi toploljubnosti širi življenjski prostor. Takšna je gliva Botryosphaeria dothidea, ki smo jo gozdarji interno poimenovali rak črnega gabra in je po letu 2000 povzročila skrb vzbujajočo sušenje gabrovih gozdov zlasti na Primorskem.

Črni gaber se suši zaradi odmiranja lubja. Drevo ali le veja se posuši naenkrat, včasih pa se na vejah in debelcih oblikujejo raki – lubje odmre v obliki pokončne elipse, rob odmrlega dela je nabuhel in taka tvorba se lahko povečuje več let. Ko lubje odmre na celem obodu se zgornji del posuši. Odmiranje lubja nato napreduje navzdol, včasih pod odmrlim delom množično poženejo adventivni poganjki. Na rakih se oblikujejo trosišča glive, množično so razvita tudi na odmrlih vejah ali debelcih. Posamični panjevski grmi črnega gabra imajo lahko večino poganjkov že suhih.

Čeprav bolezen poznamo šele od leta 1997 in je zato še prezgodaj za v praksi preskušene metode spopadanja z njo, pa lahko gozdarji lastnikom gozda svetujemo nekaj splošnih ukrepov. Najprej morajo z aktivnim gospodarjenjem poskrbeti za ustrezno drevesno sestavo ter v gozdu z redčenji povečati delež hrastov in trdih listavcev semenskega nastanka. Z redno in dosledno sanitarno sečno lahko zmanjšajo možnost širjenja okužbe in dvignejo vitalnost dreves v gozdu. Preden se lotite sanacije vašega gozda, se dogovorite z revirnim gozdarjem za skupni ogled in izdelavo gojitvenega načrta, ki je podlaga za nadaljnje ukrepanje v vašem gozdu.

Bogdan Magajna, ZGS OE Sežana

Ravnanje z odpadki

NOVO LETO – NOVE AKTIVNOSTI NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

ksp d.d. SEŽANA

Novo leto je tu in z njim tudi nove naloge in cilji, ki smo si jih zadali na področju ravnanja z odpadki. Zato bi vas v tokratni številki radi obvestili o nekaterih aktivnostih s katerimi bomo pričeli.

• OBČINSKO GLASILO IN PRENOVA SPLETNE STRANI

Ena izmed teh je tudi redno obveščanje in osveščanje občanov v občinskem glasilu ter prenova spletne strani www.ksp-sezana.si (www.ksp-sezana.si) ter njena ažurna uporaba pri obveščanju. Predvsem se bomo spletne strani posluževali v primerih, ko prihaja do spremembe pri dnevu odvoza odpadkov, kar je še posebej dobrodošlo na območjih, kjer je že uveden individualni sistem zbiranja ostanka komunalnih odpadkov (kjer ima vsako gospodinjstvo svoj zabojnik za ostanek komunalnih odpadkov), kjer je na določen dan praznjenja potrebno zabojnike dostaviti na prevzemno mesto. Ker pa vemo, da se zaradi praznikov, slabih vremenskih razmer, okvar na vozilih ali del na cestiščih, ni vedno mogoče držati tega dneva, bomo skušali prek naših

spletnih strani in pa v kolikor bo sovpadalo, tudi s pomočjo obvestil v občinskem glasilu ter z obvestili na računih, sporočati morebitne zamike in spremembe pri odvozu odpadkov. S tem bi se izognili dvomom kdaj pripeljati zabojnik na prevzemno mesto, če na dan praznjenja zaradi kakršnega koli razloga praznjenje ni mogoče. Na naših spletnih straneh boste našli tudi druga aktualna obvestila in koristne informacije.

• KONTROLNI PREGLEDI NA TERENU

S ciljem v čim večji meri izboljšati rezultate ločenega zbiranja ter količino odpadkov, ki jih oddamo v nadaljnjo obdelavo in predelavo čim bolj povečati, bomo v naseljih z individualnimi zabojniki za ostanek komunalnih odpadkov, pričeli z nenapovedanimi kontrolnimi pregledi odpadkov v zabojnikih. Kot izvajalec obvezne gospodarske javne službe zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov, smo po občinskem odloku, ki ureja področje ravnanja z odpadki, dolžni ugotavljati pravilna in nepravilna ravnanja z odpadki in na nepravilnosti opozarjati. Kontrolne preglede bomo izvajali ob rednih praznjenjih zabojnikov za ostanek komunalnih odpadkov. Ugotavljali bomo ali se posamezno gospodinjstvo drži pravil ločevanja odpadkov in ugotavljali morebitne druge nepravilnosti. Ker kontrolni pregledi niso namenjeni zgolj kaznovanju tistih, pri katerih smo ob pregledu naleteli na nepravilnosti, bomo tam, kjer bojo nepravilnosti ugotovljene, z obvestilom na zabojniku gospodinjstvo opozorili o nepravilnem ravnanju z odpadki, saj verjamemo, da se vsakemu občasno lahko zgodi kakšna nedoslednost pri ravnanju z odpadki. V kolikor pa bomo ob ponovnem pregledu ponovno ugotovili nepravilnosti, pa bomo v skladu z občinskim odlokom o izvajanju gospodarske javne službe ravnanja z odpadki o nepravilnostih obvestili medobčinsko inšpekcijsko službo, ki je pričela z delovanjem ob koncu lanskega leta.

• DOSLEDNOST PRI RAVNANJU Z ODPADKI

Zato bi še enkrat izpostavili, da je potrebno odpadke dosledno ločevati ter ločeno zbrane odpadke odpeljati na enega izmed ekoloških otokov.

Naj spomnimo na osnovna pravila ločevanja – KATERE ODPADKE ZBIRAMO LOČENO:

- PAPIR – časopisi, revije, prospekti, kartonska embalaža... (kartonske škatle raztržemo ali zložimo, da privarčujemo prostor)
- PLASTENKE – plastenke pijač (plastenke stisnemo oz. pohodimo, da zmanjšamo prostornino)
- PLASTIČNA EMBALAŽA – plastični lončki, embalaža živil, vrečke, folije, plastenke čistilnih sredstev, šamponov, tekočih mil, zaboji ... (vsa embalaža mora biti prazna in čista)
- STEKLO – prazne steklenice, kozarci ... (kozarcem in steklenicam odstranimo pokrovček ali zamašek)
- PLOČEVINKE – pločevinke in konzerve (izpraznemo in splaknemo, da odstranimo ostanke hrane)

Tako v zabojnike za ostanek komunalnih odpadkov odložimo le tiste odpadke, ki ne sodijo na ekološki otok, niso kosovni ali nevarni odpadki ter v kolikor resnično nimamo možnosti kompostiranja organskih odpadkov, tudi te. In ker smo sredi kurilne sezone bi ob tej priložnosti radi opozorili še na pazljivost pri odlaganju pepela, da se preden ga odložite v zabojnik dobro prepričate, da pepel ni več vroč, da se s tem izognemo, da v zabojniku ne bi prišlo do ognja in tako do uničenja zabojnika.

O pravilih ravnanja z odpadki in o lokacijah ekoloških otokov si več lahko preberete na naši spletni strani (www.ksp-sezana.si) ali pa nas ob morebitnih nejasnostih pokličete na tel. številko 05 73 11 240, svoja vprašanja pa nam lahko pošljete tudi na el. naslov info@ksp-sezana.si. Na nas se lahko obrnete tudi z morebitnimi kritikami, pohvalami ali kakšno zanimivostjo s področja ravnanja z odpadki, mogoče jo bomo objavili tudi na naši spletni strani in tako delili z drugimi.

Mojca Uršič, univ. dipl. kom.
KSP d. d. Sežana

PO KOMENSKI OBČINI IN ŠE MALO DLJE

Prireditve, ogledi, izleti, osmice

JE KAJ ZANIMIVEGA ZA VAS?

Ta rubrika je namenjena predstavljanju javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov v občini Komen ali njeni bližini.

Organizatorje prireditev ali dogodkov prosimo, da v svojih napovedih navedejo podatke o sami prireditvi/ dogodku, in sicer kraj, prostor, datum, trajanje, kratek opis, kontaktne številke...
Uredništvo ne odgovarja za morebitne nevšečnosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih, nepopolno sporočenih prireditelje-vih podatkov ali zaradi morebitnih nesporočenih sprememb.

Vsako napoved sporočite po elektronski pošti na naslov komentar@komen.si ali po telefonu na tel. št. 05/7690 056 (Tic Štanjel).

Uredništvo

Prireditve

Vaška skupnost KOMEN
PRIREDITVE V LETU 2009

VAŠKI SEJEM

Vsako prvo soboto v mesecu na osrednjem »placu« v Komnu

3. januar	7. februar	7. marec	4. april
2. maj	6. junij	4. julij	1. avgust
5. september	3. oktober	7. november	5. december

DRUŽABNE PRIREDITVE:

- Pohod »103 ženske na Trstelj«, nedelja, 8. Marec 2009
- Kresovanje, 30. April 2009
- »Pozdrav jeseni« – ustvarjalna delavnica za otroke in odrasle z družabnim srečanjem vaščanov, 31.10.2008
- Silvestrovanje za vaščane v Zadružnem domu, 31. December 2009

PRIREDITVE - februar, marec 2009

Brestovica, sobota, 28. februar 2009, Vaška šola

OCENJEVANJE BR'STOVSKIH IN MEDVEJSKIH VIN TER DEGUSTACIJA

Ocenjevanje vin ter degustacija le teh.
Komisija za ocenjevanje vin, bo ocenila vse vzorce vin, ki bodo prinešeni v prostore Vaške šole v Brestovici v **petek, 27. februarja 2009 od 19.00 do 21.00 ure.**
Ocenjevanje vin, pri katerem bodo sodelovali vinarji in vinogradniki, bo potekalo pod strokovnim vodstvom **Majde Brdnik** in **Milene Štolfa** iz Kmetijsko svetovalne službe Sežana. Vključevalo bo tudi napotila kako se vino ocenjuje, kako se ugotavlja napake in bolezni vin ter tako izluščijo iz vzorca vina najboljše lastnosti.
Takoj po ocenitvi vin se bo ob 19.30 uri pričela degustacija najboljših vin vinarjev in vinogradnikov iz Brestovice in Medje vasi in podelitev priznanj.
Na degustacijo so vabljeni vsi ljubitelji dobre kapljice in druženja iz Brestovice, Medje vasi, Sel na Krasu, Jamelj in drugih vasi.
Organizacija: TD Brest Brestovica pri Komnu,
Informacije: Jurij Smerdelj +386 (0)31 719 661

****

Brestovica, sobota 28.3.2009 in nedelja 29.3.2009

»BR'STOVSKA ŠPARGLIJADA 2009« in skrb za naravno dediščino Krasa

- ogled razstave različnih jedi iz divjih špargljev,
- degustacija originalnih jedi iz Kraških špargljev,
- družabne igre,
- delavnice za otroke,
- ponudba frtalje, pripravljene iz špargljev, jajc in pancete,
- degustacija br` stovskih vin ter žajblovega in teranovega likerja.
- razglasitev kralja in kraljice špargljev, druženje do poznih večernih ur

Organizacija:TD Brest Brestovica pri Komnu,
Informacije: Jurij Smerdelj + 386 (0)31 719 661

****

Gorjansko, torek 24 in sreda 25. februar 2009, dvorana

PUST IN PUSTOVANJE

Tradicionalna prireditev vaške mladine. Zvečer, s pričetkom ob 20h, v dvorani poteka ples in izbor najboljše maske. V sredo na pepelnico se poslovijo od pusta.

Organizacija:
Razvojno, kulturno, športno, turistično društvo
Gorjansko,
Tel: Alan Metljak +386 (0)40 840 966

****

Gorjansko, sobota 28. februar,

150 LETNICA ROJSTVA Karla Štreklja

Folklorna prireditev ob 19.00 uri

Organizacija: KD Karelj Štrekelj;
Tel: Vid Sorta +386 (0)41 728 619

****

Kobjeglava, balinišče, petek 6. in sobota 7. februar, petek 13. in sobota 14. februar

ZIMSKA BALINARSKA LIGA

Balinarski klub Hrast Kobjeglava organizira vsak petek in soboto rekreacijsko tekmovanje- zimsko balinarsko ligo. Liga traja do 15. februarja 2009.
Termini v mesecu februarju 2009: **6. in 7. februar, 13. in 14. februar**
Organizacija in informacije: BK Hrast Kobjeglava Emil Grmek, tel: +386 (0)31 362 852

****

Komen, sobota, 7.3.2009, Na Placu

KOMENSKI VAŠKI SEJEM

K sodelovanju vabimo domače pridelovalce zdrave hrane, mlečnih izdelkov, medu, vina, izdelkov domače in umetne obrti... Zaželeno je, da pripeljete svojo stojnico!
Organizacija in informacije: Vaška skupnost Komen, Saša Pavlin +386(0)31 874 823

****

Komen, nedelja, 8. marec 2009 ob 10.00

DRUŽABNO – ŠPORTNA PRIREDITEV: Pohod »103 ženske na Trstelj«,

Start pred zadružnim domom v Komnu, pot se bo vila do Trstelja in nato nazaj v Komen.
Organizacija:Vaška skupnost Komen, informacije:
Mojca Senegačnik +386 (0)51 309 820,
mojca.senegacnik@gmail.com

****

Komen,nedelja, 8.marec 2009, ob 19.uri Zadružni dom

JAMSKI ČLOVEK - monokomedija

Produkcija: Gustav gledališče in Theater Mogul
Igra: Uroš Fürst
Predstava v zadružnem domu v Komnu. Prek 140.000 nasmejanih gledalcev že ve, da so odnosi med spoloma komedija za vse generacije, čeprav se nam največkrat ne zdijo prav nič smešni. Prepričajte se tudi vi!

V organizaciji ŠKUD ¨15. februar¨ Komen
Informacije: +386 (0)51 260 663 Katarina Pleško

****

Komen, petek, 20. marec 2009 ob 19.30, Zadružni dom,

KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI

Pihalni orkester Komen,
informacije:+386 (0)31 338 251 (Boštjan)
Koncert, dirigira Milivoj Žurbek
www.pihalniorkesterkomen.si

Komen, sobota, 14. februar stara Šula,

METAL KONCERT- Valentine's hearth bleeding concert Metal koncert v stari šuli v Komnu.

Nastopajo skupine Entreat (trash/death metal; Slovenija), Bleeding fist (black metal; Slovenija) in Brain of maggot (death metal, Italija)

Začetek ob 22h.
Organizacija: ŠUZ Komen; Špela Šušanj tel: +386 (0)31 209 730, e-mail: mdsuz.komen@gmail.com

****

Komen, Kosovelova knjižnica

PRIREDITVE V KOSOVELOVI KNJIŽNICI V KOMNU

Enota Kosovelove knjižnice v Komnu je odprta ob torkih in petkih od 12:00 do 18:00 in v sredah od 8:00 do 14:00.
telefon in el. naslov: +386 (0)5 766 85 80,
knjiznica.komen@siol.net
Organizacija: Kosovelova knjižnica Sežana,
tel: +386 (0)5 731 00 30, http://www.sez.sik.si/

Torek, 3. marec, Komen, Kosovelova knjižnica Komen
URE PRAVLJIC Ure pravljic v knjižnici v Komnu potekajo vsak prvi torek v mesecu. Vodi jih **Marija Umek.**

petek, 27. februarja2009 , 27. marec, Komen, Kosovelova Knjižnica Komen
USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana bodo v Knjižnici Komen, vsak zadnji petek v mesecu, od 15.00-17.00, vodijo jih sodelavci MDPM Sežana.

Komen, Kosovelova Knjižnica Komen
LIKOVNI KROŽEK ZA ODRASLE
Likovni krožek za odrasle poteka vsak torek ob 18. uri.
3. februar
10. februar
17. februar
24. februar
3. marec
10. marec
17. marec
24. marec
31. marec

****

Škrbina, 'Stara šola'

PLESNI TEČAJ V ŠKRBINI

Društvo VRT Škrbina že tretjo sezono organizira tečaj družabnih plesov v prostorih 'stare šole' in vabi vse, ki radi plešete, ali bi se plesati naučili, da se jim pridružite.
Poleg tega Društvo VRT organizira tudi redno telovadbo in tečaj TAI CHI-ja. Telovadba se odvija vsak torek in četrtek, TAI CHI pa vsak četrtek v prostorih ''stare šole'.

Informacije in prijave + 386 (0)41 959 553 (Marija).
Vabljeni!

****

Štanjel, sobota 14. in nedelja 15. februar 2009,
Galerija Lojzeta Spacala,
GLASBENO TEKMOVANJE »UPOL-ova Svirél«

Od 14. do 16. februarja bo v Galeriji L. Spacala potekalo glasbeno tekmovanje »UPOL-ova Svirél« v organizaciji Univerzitetnega pihalnega orkestra Ljubljana. **Tekmovanje bo trajalo od 09.00 do 19.00.**
Organizacija:Univerzitetni pihalni orkester Ljubljana,
Galerija L. Spacala tel+386 .(0)57 690 197;
Več informacij na: www.upol.si

RAZSTAVE
februar marec 2009

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

LOJZE SPACAL- STALNA RAZSTAVA GRAFIK

Informacije: Galerija Lojzeta Spacala, tel: +386 (0)5 769 01 97, e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

****

Štanjel, Stolp na vratih, februar, marec

SLIKARSKA IN FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

V februarju in marcu bo v Stolpu na vratih razstava: Jožica Zafred - fotografije in Stojan Zafred - slike.
Organizacija: Nassa desella d.o.o. Štanjel
Marija Švagelj, Štanjel 6a, tel: +386 (0)5 769 00 18, e-mail: nassa.desella@siol.net

****

ŠTANJEL, Štorževa galerija, Štanjel 29

Galerija v starem delu Štanjela z občasnimi razstavami.
Galerija je odprta v sobotah, nedelja in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.
Informacije: Stanarjevi: tel:+386 (0) 5 7691 007,
+386 (0)31 389 621; www.stanarjevi.com

****

ŠTANJEL, Galerija Pri Valetovih, Štanjel 22a

Galerija v starem delu Štanjela z občasnimi razstavami.
Galerija je odprta po dogovoru.
Informacije: tel:+386 (0)5 769 01 97
e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si,

****

KOBDILJ

GALERIJA IN VRT POD KOSTANJI

ODPRTO:
sobote, nedelje, prazniki: 11:00 – 18:00.
Ob predhodni najavi tudi izven urnika.
V prodajno razstavni galeriji so na ogled likovna dela Britte Höschele.
V okrasnem vrtu je možen ogled različnih vrst vrtnic in okrasnih grmovnic.
Informacije: Galerija in vrt pod kostanji,
tel:+386 (0)5 769 02 06,+386 (0)41378 645,
http://www.marapoko.com,
e-mail: info@marapoko.com

www.komen.si

IZLETI OGLEDI
februar, marec 2009

ŠTANJEL
vsako nedeljo izpred cerkve v Štanjelu
URA:
14: 30 – zimski urnik, od novembra do konca marca
15:30 – od aprila do konca oktobra

NEDELJSKO TURISTIČNO VODENJE ZA INDIVIDUALNE OBISKOVALCE

Turistično vodenje vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.
Cena ogleda je 3,80 EUR na osebo (vstopnina v Galerijo L. Spacala in v Kraško hišo je všteta v ceno vodenja)
Organizacija in informacije: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986

****

ŠTANJEL, Galerija Lojzeta Spacala in Kraška hiša

Grad Štanjel
odprto: 10:00 – 14:00
sobota, nedelja: 10:00 – 18:00
ponedeljek: zaprto
Za napovedane skupine tudi izven urnika.
Galerija Lojzeta Spacala v obnovljenem delu gradu Štanjel hrani stalno zbirko slik in grafik Lojzeta Spacala.
V Kraški hiši je urejena etnološka zbirka v dveh nadstropjih.
Informacije: Galerija Lojzeta Spacala: +386 (0)5 769 01 97; e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

****

ŠTANJEL, Stolp na vratih

Štanjel 6a
Eden od dveh vhodnih stolpov v Štanjel, v katerem je urejena galerija s priložnostnimi razstavami in trgovina s spominki.
Urnik: torek – nedelja: 10:00 – 18:00
Organizacija: Nassa desella, +386 (0)5 769 00 18

****

OBISK GROFOVE JAME

Brestovica pri Komnu, vsaka zadnja nedelja v mesecu ob 15.00, razen v mesecu avgustu
Grofova jama (naravna kraška jama z breznom) leži pod vrhom hriba Grmada nad vasjo Brestovica. V prvi svetovni vojni je služila kot zaklonišče avstro-ogrske vojske.
Dostop
Peš iz Gornje Brestovice, po markirani poti do jame (50 min.) ali iz Dolnje Brestovice po poljski poti z avtom do parkirišča (3 km) in potem še del poti peš do jame (25 min.).
Priporočamo pohodno obutev in obleko.
ORGANIZIRAN JE LE OBISK JAME, DO VHODA MORAJO OBISKOVALCI PRITI SAMI.
Kontaktna oseba (JAMARSKO DRUŠTVO SEŽANA, sekcija KOMEN):
Jože Terčon +386 (0)51 306 964
Peter Pipan +386 (0)41 405 642
jozef.tercon@volja.net

****

VOLČJI GRAD
POT KAMNA – UREJENA UČNA POT

Urejena in označena učna pot po vasi in okoli nje. Spoznali boste značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter spoznali posebnosti Volčjega grada, vasi z izredno bogato kamnoseško dediščino in enim največjih ohranjenih prazgodovinskih gradišč pri nas.
Pot je uredilo Društvo Debela griža, ki organizira tudi turistična vodenja.
Informacije: www.volcjigrad.com, bstolfa@gmail.com , TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986

OSMICE NA KRASU – POMLAD 2009

NASELJE	NASLOV IN TELEFON	TERMIN
GRAHOVO BRDO	**Mahnič Ladi** Grahovo brdo1, 6210 Sežana, 05/ 764 05 96	6.3. –15.3.2009
SELA NA KRASU	**Marijan Pahor** Sela na Krasu 3, 5296 Kostanjevica na Krasu 05/ 308 04 42, 040/ 723 363	24.4. – 3.5.2009
SVETO PRI KOMNU	**Jožef Abram** Sveto 69, 6223 Komen 05/ 766 82 23, 031/ 326 769 www.tk-abram.si	24.4. – 3.5.2009
VRABČE	**Božo Škapin** Vrabče 25, 6210 Sežana 05/ 769 52 29, 041 377 214 darja.hrib@psj.gov.si	17.4. – 26.4.2009
BRESTOVICA PRI KOMNU	**Dušan Rebula** Brestovica 32, 6223 Komen, 05/ 766 43 39	5. 6 – 14.6.2009
BRJE PRI KOMNU	**Milan Kosmina** Brje pri Komnu 15a, 6223 Komen, 05/ 766 72 40	19.6. – 28.6.2009
BRJE PRI KOMNU	**Alojz Pangos** Brje pri Komnu 39, 6223 Komen, 05/ 766 87 63	21.8. – 30.8.2009

APRILSKA KRVODAJALSKA AKCIJA V SEŽANI

Območno združenje Rdečega križa Sežana vabi vse zdrave polnoletne občane in občanke na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala v Sežani

v četrtek, 16.4. in petek, 17.4.2009 med 7:00 in 12:00 uro
v prostorih gasilskega doma (ZGRS) na Bazoviški 13.

Ne pozabite! Prav vaša kri bo nekomu vrnila zdravje ali življenje.

TEČAJ NEGE BOLNIKA NA DOMU

Območno združenje Rdečega križa Sežana po krajevnih skupnostih načrtuje 18-urne TEČAJE NEGE BOLNIKA NA DOMU, ki jih bodo izvajale višje ali diplomirane medicinske sestre iz patronažne službe.

Tečaj bo organiziran, če bo prijavljenih od 10 do 15 udeleženk in udeležencev. Višina prispevka tečajnikov za stroške tečaja bo 40 •.

Za več informacij o tečaju in prijavo pokličite na Območno združenje Rdečega križa Sežana na telefonsko številko 05/ 730 50 22 ali na GSM 040 439 366 vsak delavnik med 8. in 15. uro.

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTER ZA SOCIALNO DELO
SEŽANA
Kosovelova 4 b, 6210 SEŽANA
tel: 05/ 707-42-00, tel: 05- 707-42-01

Obvestilo

S 1.1.2009 so se pričele uporabljati spremembe Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki sedaj omogoča, da zavarovanec oz. po njem zavarovan družinski član izpolnjuje pogoje do plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja iz proračuna, če je upravičen do denarne socialne pomoči (DSP) iz naslova Zakona o socialnem varstvu. Upravičenec naj se tem primeru osebno, z odločbo centra za socialno delo zglasi na svoji zavarovalnici, kjer bo uredil potrebno dokumentacijo..

Kdor ni prejemnik DSP, vendar bi izpolnjeval pogoje za DSP, vloge za DSP pa pri centru za socialno delo ni vložil, lahko na center za socialno delo poda vlogo za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za pridobitev pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev. Vlogo imamo na centru za socialno delo, nahaja se tudi na spletni starni MDDSZ.

Na podlagi danih podatkov bomo ugotovili ali izpolnjujete pogoje za pridobitev DSP in tako tudi pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev.

Za vse informacije lahko pokličete na Center za socialno delo Sežana
(tel.05/707-42-00, ali pišete na e-mail gpcsd.sezan@gov.si.

Čok Dajana, unv.d.s.d., CSD Sežana

BALINARSKA DOGAJANJA V LETU 2008

BALINARSKI KLUB HRAST KOBJEGLAVA-TUPELČE V LETU 2008NABIRAL MEDALJE

Po prazničnem decembru in novoletnih praznikih smo zakorakali v čas, ko se v društvih pripravljamo na zbore članov, na katerih ocenimo minulo obdobje.

Tudi v Balinarskem klubu Hrast Kobjeglava-Tupelče pri tem nismo izjema. Z veseljem in ponosom se namreč lahko ozremo v preteklo leto 2008, ki je bilo zaznamovano z vrsto športnih uspehov. V ekipnem ligaškem tekmovanju je klub zadržal mesto v super balinarski ligi, kjer tekmuje osem najkvalitetnejših slovenskih balinarskih klubov. Na koncu 20 krogov dolgega ligaškega tekmovanja smo zasedli za naše razmere oz. pogoje dela zelo dobro 6. mesto. Kot verjetno že večina balinarskih privržencev namreč pozna, moramo žal, zaradi pomanjkanja primerne dvorane v Kobjeglavi oz. občini Komen, pretežni del vadbe in vse tekme organizirati v balinarski dvorani v Sežani, kar za klub pomeni dodatne stroške, za naše igralce pa s prevozi dodatno izgubo dragocenega časa.

Kljub slednjemu smo tudi na posamičnih tekmovanjih v letu 2008, na mednarodnih tekmovanjih in državnih prvenstvih zabeležili nekaj zelo odmevnih uspehov.

Od 28. avgusta do 1. septembra je v Zagrebu potekalo svetovno prvenstvo v kategoriji do 23 let v tehničnih disciplinah. Slovenska tričlanska reprezentanca, katero je zastopal tudi član našega kluba Anže Petrič, se z mednarodnih tekmovanj tudi tokrat ni vrnila brez odličij. V disciplini štafetnega zbijanja je bronasto medaljo skupaj z Alešem Borčnik (Krim Ljubljana) osvojil prav Anže Petrič. Skupaj sta nato od 29. septembra do 3. oktobra v isti disciplini zastopala še slovensko člansko reprezentanco na evropskem prvenstvu v italijanskem mestecu Savigliano v bližini Torina in se tudi od tam vrnila z bronastim odličjem. To sta po našem vedenju v lanskem letu edini medalji s svetovnih in evropskih prvenstev, ki jih je osvojil katerikoli član športnega društva z območja občine Komen, kar vsekakor daje dosežkom in potrebnim odrekanjem še posebno težo.

Uspehe smo v preteklem letu dosegali tudi na državnih prvenstvih. Najvidnejši in priznanja vreden dosežek sta prispevala mladinca Jernej Rojc in Teo Masten. V mesecu septembru sta si v disciplini dvojic na igriščih balinarskega kluba Zarja Ljubljana priborila naslov državnega prvaka in s tem nadgradila 3. mesto iz leta 2007. Prepričljivo sta ugnala vse vrstnike in s tem dokazala, da se bosta ob nadaljnjem zagnanem in marljivem delu lahko tudi v bodoče veselila podobnih uspehov.

Ne smemo pozabiti še dela in aktivnosti preostalih članov kluba. V lanskem letu je namreč poleg že uveljavljene šole balinanja mlajših kategorij in sekcije starejših članov, aktivno pričela z delom tudi ženska sekcija. Trenutno se vadbe redno udeležuje 7 do 8 članic, v starosti od 16 do 50 let, ki so že dodobra spoznale tehniko balinanja. Načrtujemo, da bi z letošnjim letom tudi žensko ekipo aktivno vključili v ligaški ali turnirski sistem tekmovanj. Zainteresirana dekleta in žene, predvsem tiste z obilico dobre volje, se nam lahko še vedno priključijo.

V mesecu februarju prične z vadbo tudi nova generacija dečkov in deklice v starosti do 12 oz. največ 14 let. Vpis je še vedno mogoč, je pa število mest omejeno. Vsekakor vabimo vse starše, da nam zaupate svoje otroke, šola balinanja bo tudi tokrat brezplačna.

V klubu smo na vse lanskoletne dosežke izjemno ponosni in z optimizmom zremo v prihodnost. Za dosego le teh se moramo zahvaliti vsem donatorjem in sponzorjem, predvsem pa občinskemu vodstvu na čelu z županom in občinskim svetom, za vso dosedanjo podporo, tako finančno kot tudi moralno.

Za informacije o vključitvi v naše delovanje in vseh terminih vadbe smo dosegljivi na e-naslovu: emil.grmek@komen.si ali tel. na 031 362 852.

Emil Grmek, predsednik Balinarskega kluba Hrast.

PO-NOVOLETNO DRUŽENJE VAŠČANK IN VAŠČANOV V TRETJEM ŽIVLJENSKEM OBDOBJU V BRESTOVICI

Vaščanke in vaščani iz Brestovice, starejši od 65 let, so se tudi letos, na povabilo TD Brest, v lepem številu odzvali povabilu na že 3. po-novoletno druženje, ki je potekalo v soboto 10.1.2009 zvečer v Vaški šoli.

Pripravili smo jim bogat kulturno-zabavni program in pogostitev. Kulturni program je otvoril otroški pevski zbor iz Brestovice, nato je sledilo še instrumentalno igranje, skeč in solo petje. Za razvedrilo pa sta poskrbeli tudi letošnji gostji iz Škrbine, ki sta poželi buren aplavz vseh prisotnih.
Pozdravila sta jih tudi predsednik TD Brest Jurij Smerdelj in predsednik Vaške skupnosti Vido Antonič.

Ob dobri hrani in pijači so se naši vaščani in vaščanke sprostili, razgovorili in obujali spomine na mlada leta. Ko smo jih povprašali, kaj je njihova želja v letu 2009, so si bili edini, kajti vsi si želijo predvsem zdravja in če bo to, bodo za ostalo že sami poskrbeli. Poklonili smo jim tudi skupinsko fotografijo iz lanskoletnega srečanja, katere so se zelo razveselili.

Za lep zaključek večera, pa smo zaprosili Zofijo Muhvič, kot najstarejšo prisotno vaščanko, da je razrezala še slavnostno torto z napisom : »Na mnoga leta Brestovke in Brestovci«.

Zadovoljni in s toplimi občutki smo po končani prireditvi naše najstarejše vaščane in vaščanke razvozili do njihovih domov z željo, da se naslednje leto znova snidemo.

Vilma Krapež
TD Brest